

PRENUMERATA

Kurjera Warszawskiego (wraz z dodatkiem porannym):
W Warszawie: rocznie rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50, kwartalnie rs. 2 k. 25, miesięcznie k. 75.
 Za odnośnienie do domu dopłaca się miesięcznie kop. 5.
Na prowincji i w Cesarstwie: rocznie rs. 12, półrocznie rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesięcznie rs. 1.
Za granicą: miesięcznie rs. 1 kop. 50.
 Numer pojedynczy bez dodatku kop. 5; dodatek poranny kop. 3.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, a nadto wychodzą stale w dni powszednie z wyjątkiem dni poświęconych dodatki poranne.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY SIÓDMY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-jej rano do 8-jej wieczorem; w niedziele i święta od godziny 10-jej rano do 1-jej w południe.

OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz garmontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.
Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.
Zwyczajne ogłoszenia: za jeden wiersz petytowy albo jego miejsce pierwszy raz 10 kop., każdy następny raz 8 kop.
Małe ogłoszenia: za jedno wyraz po 2 kop., każdy raz.
Nadesłane: za jeden wiersz garmontowy rs. 1.
 Ogłoszenia do Kurjera przyjmuje także Biuro Rajchmana i Frendlera ul. Senatorska 26

Administracja, Drukarnia i Redakcja: plac Teatralny nr 9. — Telefon Redakcji nr 126. — Telefon Administr. 141.

— Jutro w kościele św. Jacka (po-dominikańskim) odprawioną będzie o godzinie 9-jej zrana przed ołtarzem św. Wincentego Ferarjusza i ku jego czci nowenna.

— W kościele Opieki św. Józefa (panien wizytek) odprawioną zostanie jutro, jako w trzeci piątek wielkiego postu, o godzinie 9-jej zrana wotywa, z wystawieniem N. Sakramentu.

— W kościele św. Trójcy (po-trynitarskim) jutro, o godzinie 9^{1/2} zrana, odprawiona będzie przed ołtarzem Pana Jezusa Nazareńskiego ku uczczeniu Męki Pana Jezusa wotywa, po ukończeniu której relikwiarz z drzewem krzyża św. podawany będzie wiernym do ucałowania.

— W kościele św. Antoniego (po-reformackim) jutro odbędzie się nabożeństwo wielkopostne, poświęcone rozważaniu „drogi krzyżowej” czyli Męki Chrystusa Pana.

— Na mających się odbyć w dniu jutrzejszym trzech z kolei nabożeństwach pasyjnych w kościołach: św. Jacka (po-dominikańskim) i św. Anny (po-bernardyńskim) słowo boże wygłoszą: w pierwszym Jks. Wierzbicki, w drugim zaś Jks. Siewierski, obaj rektorowie świątyni, w których kazać będą.

Przegląd polityczny.

Consumatum est! Nowela wojskowa, przyznająca rządowi niemieckiemu prawo pomnożenia siły zbrojnej państwa na lat siedm, uchwaloną została wczoraj przez nowy parlament 223 głosami przeciw 48. Depesze, podające nam wynik rozstrzygającego głosowania, nie dodały z jakich żywiołów składała się owa mniejszość, ale z poniedziałkowych oświadczeń dep. Richtera imieniem frakcji wolnomyślniej i dep. Singera imieniem grupy socjalistów wynika, że nie kto inny, tylko obie te grupy złączyły się na słabą cyfrę opozycyjną 48 głosów. Centrum wstrzymało się od głosowania; od całości jego odbiły się wszakże okrucy, które spoiwszy się w grupę 7—12 głosów poszły w sprawie siedmiolecia z rządem i jego większością, nie wyrzekając się solidarności z centrum we wszystkich innych kwestjach. Tych 7—12 głosów wyobraża tę frakcję katolicką, która nlegając wezwaniu płynącemu z pod wyżyn Watykanu, oddała się na usługi rządu. Wątpimy, aby ta apostazja od programu politycznego, stanowiącego siłę katolików niemieckich, trwała długo. Sądzymy nawet, że nie powtórzy się więcej.

Wpływ katogoryczny Kurji rzymskiej, całym szeregiem emanacji watykańskich ujawniony, daje się odczuć wszelako i w powstrzymaniu się większości centrum od głosowania. Wprawdzie o przechyleniu zwycięstwa na swoją stronę nie mogło absolutnie być mowy przy obecnym składzie izby, w każdym razie jednak głosowanie przeciw siedmiolociu byłoby silniejszą formą odmowy, aniżeli danie białych kartek lub usunięcie się do *couloir'ów* izby.

Aby sobie dokładniej uprzytomnić nie tylko obraz wczorajszych głosowań, ale i całą przyszłość trzyletnią parlamentu niemieckiego, podajemy raz jeszcze według ostatecznych i niewymagających już sprostowania zestawień *Schlesische Zeitung* dokładne cyfry składu stronnictw w reprezentacji rzeszy niemieckiej z ostatniej kadencji (od roku 1884 go) i teraźniejszej:

	1884	1887
Zachowawcy	77	82 (+ 5)
Stronnictwo państwowe	28	38 (+ 10)
Narodowo-liberalni	51	102 (+ 51)
Centrum	99	99
Welfy	11	4 (— 7)
Polacy	16	13 (— 3)
Wolnomyślni	67	32 (— 35)
Demokraci socjalni	24	11 (— 13)
Stronnictwo ludowe	8	0 (— 8)
Alzatezyce	15	15
Duńczyk	1	1
	397	397

Dodajmy, że w liczbie 13-tu polaków liczonym jest powyżej ks. dr. Jażdżewski, który wszakże wejść nie mógł do parlamentu z powodu zakazu ks. areybiskupa Dindera. Być może, że okręg krotoszyński da się uratować jeszcze, w każdym razie jednak skombinowany wpływ rządu i areybiskupa gnieźnieńskiego może oddziaływać w kierunku szkodliwym na część przynajmniej wiejskiej ludności polskiej. A dużo nie ma i tam do stracenia!

Podeczas gdy parlament niemiecki uchwała siedmiolecie i skłania głowę przed zasadą, uznana za strony rządu za sztandar chwili: *si vis pacem, para bellum*, komisja pruskiej izby panów odrzuciła wszystkie, z wyjątkiem jednej, poprawki ks. biskupa fuldajskiego, wznoszone do projektu kościelno-politycznego. Mówią, że pełna izba zakrzętnie się okolo tej sprawy po dniu 22-im b. m., to jest po owem wielkim święcie dworskim, na które zaczynają się już zjeżdżać do Berlina goście ze wszystkich stron świata. Kto wie, czy p. Lessepsa nie należy uważać za herolda tych 36 przedstawicieli rodzin panujących, którzy otoczyli mają w dniu tym tron cesarza Wihelma, rozpoczynającego 91 rok życia. Wprawdzie p. Lesseps nie jest księżciem krwi, ale reprezentować może takiego księcia krwi, jak p. Grévy, bardzo odpowiednio.

Co potem będzie? Czy pełna izba panów odrzuci także poprawki biskupa Koppa lub odebrawszy *Wink vom Oben* obali elaborat swojej komisji? Fizjognomja chwili tak rychło przeobraża się w ostatnich czasach, że stawianie horoskopów już teraz byłoby zaiste przedwczesnem i płochem poczęciem...

Br. Z.

Banki i bankierzy.

Ostatnie niewypłacalności domów bankierskich w Warszawie odśloniły niektóre strony wadliwego u-

Listy z dalekiej parafji.

L

Kto ten list pisze?

Szlagon.

Tak przecie nazywają warszawiaci wieśniaka, mieszkającego o siedem mil od kolei, o pięć od miasta powiatowego, a który po gazety na pocztę i po miasto na obiad musi posyłać do miasteczka, oddalonego o ośm wiorst od folwarku, na którym gospodaruje.

Cieszę się bardzo, że możemy rozmawiać z sobą jako dawni i dobrzy znajomi. Jestem przekonany, że nie ma w Warszawie takiego człowieka, któryby mnie nie znał. Co tydzień przecie podobnie moją oglądacie państwo w *Kolcach*, w *Musze*, albo w *Kurjerku Świątecznym!* Mam dla tych organów prasy warszawskiej prawdziwy szacunek, na dożgonnej oparty wdzięczności. Rzecz prosta, one jedne szczerze się obywatelstwem wiejskiem zajmują; one skrętnie zapisują kłopoty, codzienne trudy, a nawet i niedzielne dowcipy wieśniaków. Z tych pism czerpicie państwo co tydzień świeże o mnie wiadomości, z nich dowiadujecie się, że ja, szlagon, żyję i zdrow jestem.

Dobrze i tyle wiedzieć o swojaku. Naśmiejecie się nieraz ze mnie, to prawda, ale ja tam się o to nie gniewam. Śmiejecie się z moich grubych butów, z mojej fajki, z mojej zażyłości z Berkiem-pacheiarzem, z moich nieporozumień z jejmością dobrodziejką, śmiejecie się z tego, że się nie znam na modach, ani na waszych tam konwenansach, ale bądźcie mi życzliwi i pamięć o mnie miejcie serdeczną, bom wasz swojak.

Jeżeli lubicie żartować i śmiać się, chętnie wam

moją osobą służyć. Ja sam nie od tego, żeby czasami się nie uśmieć, jeżeli jest z czego! Zgoda i wesołość to mi rzecz! Klótni i smutku nie lubię.

Gdybym był redaktorem gazety, nigdy, przenigdy nie wydrukowałbym w mojem piśmie ogłoszenia o kantorze pogrzebowym. Czyta człowiek, czyta, dziwnie się temu i owemu, nareszcie na ostatniej stronie cieszy się ucziwą ceną pszenicy, i wszystko co wyczytał nie idzie w smak, gdy pod cenami zboża przedsiębiorstwo pogrzebowe w oko mu wlezie.

Zdrowemu wspomnieć o śmierci, to dalibóg niesumienność! Nie dziwię się ja temu, że ludziska zaczęli już na nieboszczykach robić interesa, bo w tych czasach ten górą, kto coś nowego wymyśli. Podobno nawet w zamorskich krajach już i pogrzeby w leń wzięły, tylko nieboszczyka pakują w piec i basta. (Tak przynajmniej w gazecie stało napisane.) Mój proboszcz wierzy niechętnie, kiedym mu o tem opowiedział, ażem mu musiał czarno na białem pokazać. Zaczął wymyślać od masonów i heretyków, zgryzł się pocziwina tak, że i w preferansa grać nie chciał i wyjechał zaraz po obiedzie. Nie chciałem starszuskowi krwi psuć, więcem mu już drugi raz o tym nowym obyczaju nie wspominał; ale mojem zdaniem, palenie ciał zmarłych nie ubliża ani nieboszczykowi, ani ich żywym przyjaciółom. Gdyby mi nawet powiedziano, że mnie samego po śmierci spalą, to nie uczułym na tę myśl żadnej szczególnej abominacji.

Co mnie prawdziwym przejęło wstrętem, to nowo-zorganizowana w Warszawie spółka grzebania żywych ludzi. Tylko proszę mi nie mówić, że mi się przywidziało albo przesłyszało, bo ja dobrze wiem, co mówię. Czytałem sam. Niewiele teraz czytam, to prawda, bo mnie oczy boją, ale jak już raz się do czego zabiorę, to przewertuję od deski do deski i zrozumieję.

Przyjechał do mnie na święta siostrzeniec mój, młody chłopak z uniwersytetu. Pracowite chłopaczysko, nie ma co mówić; nawiózł z sobą książek broszur, gazet różnych całą kupę, tak że mu kazał w gościennym pokoju drugi stolik postawić, bo papierzyska na łóżku i na podłodze leżały. Polubiłem Józka bardzo, a i on przyłgnął do mnie. Przegadaliśmy z sobą niejedną godzinę, a częstogęsto sprzecaliśmy się z konieczności: on młody, ja stary — trudno sprzedać żrebaka z wybiezowanym podjezdkiem. A przecież koniec końcem nie była z nas zła para. Ja go nie lajałem za to, że przez płoty lubił skakać, on nie drwił ze mnie, że mam reumatyzm w nodze i powoli chodzić muszę.

Na parę dni przed odjazdem do miasta powiada do mnie Józef: „Prawdziwie wdzięczny jestem wujowi za to, żeście mi dali sposobność poznać życie wasze na wsi. Przekonałem się, powiada, żeście państwo na wsi ani tacy zaśniedziali, ani tacy przeżyci, jak to u nas głoszą...”

No, moi państwo! jemu się zdawało, że mi powiedział komplement. Dopiero ja na niego: Któż to tak o nas głosi? Tłómacz się jasno, powiadam, jaki to głos tak słicznie dzwoni? w jakich to podręcznikach uczą was takiej prawdy?

Zmiarkował chłopak, że mi się sianem nie wykręci, uściśnął mnie i mówi: Niechże mi wuj da słowo, że się nie będzie irytowali, to ja wujowi te podręczniki pokażę.

Ha, dobrze! Dałem słowo. Zamknęliśmy się z Józkiem w gościennym pokoju, podsunął mi różne druki i przesiedziałem na tem czytaniu kilka godzin.

Ciekawych dowiedziałem się rzeczy. Oto zebrała się garść ludzi, którzy powiedzieli sobie: nie będziemy słuchali tego co inni mówią, bo daleko zabawniej jest samym mówić, a ponieważ uczyliśmy się i czytali wszystkiego potrosze, możemy z łatwością zamydlić oczy tym, którzy mniej od nas uczyli się i

stroju banków i stosunków kredytowych w kraju naszym.

W jednej niewypłacalności uczestniczą 3 banki z sumą rs. 270,000, w drugiej 2 banki z sumą rs. 200,000.

Wielkie te straty, jakie banki ponoszą, są tem bardziej uderzające, iż nie dawniej jak przed rokiem, przy przekształceniu banku polskiego na kantor banku państwa, zdolność kredytowa klientów bankowych była bardzo skrupulatnie oceniana; widząc jak wielu albo zupełnie usuniętych zostało od stołastawionego stołu, albo za ledwie okraczami obdzielonych, zdawało się, że wszyscy równą miarą byli miarą, tymczasem dziś okazuje się, że znaleźli się tacy szczęśliwcy, którzy zjedli porcję, ktorąmi możnaby było wielu głodnych nakarmić, którzy napechani zostali kredytem aż do niestrawności.

Gdyby instytucje kredytowe nie trzymały się zasady faworyzowania wielkich firm, ale przychodziły z pomocą ogółowi pracujących na polu handlu i przemysłu, to z jednej strony straty banków nie mogłyby dojść do tak wielkich rozmiarów, a z drugiej stosunki ekonomiczne kraju nie wpadłyby może w ten stan rozprzężenia, jakiego jesteśmy obecnie świadkami.

Przy udzielaniu kredytu osobistego daleko łatwiej pomylić się co do stanu interesów jednej firmy, ktorą się daje krociowy kredyt, aniżeli wielu firm ze skromnymi pretensjami, a w każdym razie pomyłki na chudych pacholkach nie pociągają za sobą tych następstw, co na grubych rybach.

Firmy bankierskie nie ograniczają się na kredytach, jakie znajdują w kraju, ale szukają go, i to w daleko większym rozmiarze, za granicą, gdzie kontrola staje się niemożliwą. Przy częstych fluktuacjach kursu waluty krajowej, milionowe zobowiązania bankierów pociągają za sobą krociowe straty, które muszą wywoływać katastrofy. Obawy tej nie ma u kupców i przemysłowców, ktorých zobowiązania wprawdzie także nie zamykają się w granicach własnych środków, ale nie szybują w przestworze milionów, ktorzy również w kalkulacjach swych nie są wolni od fluktuacji waluty, ale u ktorých waluta nie jest głównym przedmiotem handlu.

Obok tego nie można pominąć i wpływów osobistych. Pojedynczy bankier może się znaleźć w tak szczęśliwym położeniu, iż ma życzliwego, który się piąc kredyt z rogu obfitości wszystkich jednocześnie banków, z jednego wysypie 120,000 rs., z drugiego 90,000 rs., z trzeciego wreszcie 60,000 rs., niepodobna jednak aby 30-tu kupców lub przemysłowców, z ktorých każdy potrzebuje przecięciowo po 5,000 rs. kredytu, znaleźli usłużnych, ktorzyby przeceniali ich zdolność kredytową w komitetach dyskontowych.

Niezależnie od strat, na jakie same banki taką procedurą się narażają, szkodliwie ona wpływa na stan ekonomiczny kraju całego. Zamknięcie kredytu bankowego dla producentów i zmuszenie

ich do uciekania się do bankierów, za pośrednictwem ktorých weksle ich mogą jedynie dostać się do banków, jest to oddanie całego średniego stanu przemysłowo-handlowego na łup wyzysku. Przyjrzyjmy się mianowicie naturze tych tak zwanych operacji bankierskich. Przemysłowiec i kupiec, sprowadzający z jednej strony surowe materiały i towary z zagranicy, i oddający z drugiej strony wyroby swoje lub towary detaliście, potrzebuje zakupywać remesy zagraniczne i dyskontować otrzymane weksle. Dwie te operacje załatwia bankier. Od weksli liczy dyskonto w stosunku 8 do 10% rocznie, a bardzo często i wyżej, remesy liczy w najlepszym wypadku po kursie rubryki „żądano”, który jest wyższy od kursu rzeczywistej dopelnionych tranzakcyj, często jednak kurs jest liczony wyżej giełdowego, a bywają i wypadki, że bankier, mając wielkie zlecenia od swoich klientów, może sztucznie podwyższyć notowania ceduły giełdowej. Największy jednak nacisk kładziony jest na tak nazwaną prowizję od obrotu, która wynosi 1/4 do 1/3%. Ażeby z tego źródła otrzymać jaknajwiększy zysk, nakłada się na klienta obowiązek robienia rocznie obrotu na pewną umówioną cyfrę, albo też nagania go się ciągle do robienia jaknajczęstszych obrotów. W ten sposób, jeżeli przy 1/4% prowizji obrót dokonywa się tylko raz na miesiąc, to z tego samego tytułu procent podnosi się o 3% rocznie, nie licząc procentu od dyskonta, różnicy na kursie, kurtażu itp. Jeszcze bardziej od ciężkiego procentu przygniata klienta bankierskiego konieczność robienia częstych obrotów, dostarczenia swemu bankierowi bezustannego zajęcia, to go zmusza do rozszerzenia granic swych interesów po nad środki i po nad rzeczywiste potrzeby i to jest może jedną z przyczyn nadmiernej produkcji w przemyśle i hazardowych przedsięwzięciach w handlu.

Przy ciągłym nagabaniu przez bankierów swych klientów o nowe obroty, ci ostatni żądaniem tym w zupełności czynić nie są w stanie, bankier jednak, mając możność czerpania z banków kredytu pełnymi garściami, pragnąłby go wyczerpać, tam bowiem płaci nieznaczny procent, a przy pomocy podniesionych pieniędzy może spekulować na walucie, od ktoréj spodziewa się kolosalnych zysków. U firm upadłych wyszło na jaw, że gdy klienci ich wypróznili już całkowity swój portfel, brało się od nich weksle z grzeźności, także same weksle brało się od przyjaciół i znajomych. W ten sposób dla wyczerpania wielkiego kredytu, jakim instytucje bankowe hojnie obdarowują firmy bankierskie, wytwarza się sztuczny materiał dyskontowy, wyraża się chorobliwa atmosfera ekonomiczna, która z konieczności prowadzi do krachów.

Gdyby krachy dotknęły samych tylko niesolidnych bankierów, nie byłoby może powodu iży nad nimi ronić, ale każdy taki upadek pociąga za sobą upadek, a co najmniej stagnację w interesach obszernej ich klienteli. Kupcy i przemysłowcy odepchnię-

ci od banków i oddani na łaskę i niełaskę kredytu prywatnego, w chwili niewypłacalności swego bankiera zostają odrazu najniewinniej pozbawieni kredytu, a ponieważ każda taka katastrofa wywołuje panikę, podczas ktoréj wszyscy ścieśniają swoje interesa i nowych przedsięwzięć nie mogą ani nie chcą, przeto cała klientela bankowa musi dzielić los swego patrona i razem z nim runąć w otchłań niewypłacalności.

Wszystkiego tego dałoby się uniknąć, gdyby kredyt bankowy był w mniejszym stopniu dostępny dla bankierów, a w większym dla kupców i przemysłowców, gdyby weksel, będący wynikiem rzeczywistej tranzakcji, mógł łatwiej dostać się do banków, bez potrzeby przejścia przez retortę bankierską.

J. K.

Powstanie bułgarskie.

Kölnische Zeitung opowiada w następujący sposób przebieg sądu wojennego, który w d. 4-ym b. m. wydał surowy wyrok śmierci na przewodców rokoszu wojskowego w Ruszczuku:

Sąd wojenno-polowy zebrał się w piątek o godz. 11 1/2 przed południem. Przewodniczył obradom kapitan Andrejew; zasiadali w sądzie kapitanowie Wulkow i Angelow; oskarżenie prowadzi kapitan Markow, broni kapitan Sapunow.

Sala przepelniona; obecni są także konsulowie Niemiec, Włoch, Rumunji i Anglii.

Przed gmachem, na placu, który dniem wprzódy był widownią zażartej walki, zgromadziły się tłumy ludu, wydającego okrzyki prowokacyjne.

Szyby okien w sali posiedzeń przestrelone są kulami, które gwizdały tamtędy dniem wprzódy.

Na stole leży tuzin strzelb, rewolwerów i szabli, które odebrano rokoszanom.

Wprowadzają jedenastu oskarżonych oficerów. Są to: kapitan Bollman, ranny w plecy; Krestow, ranny w ramię, brat tego Krestowa, który świeżo zginął w Sylistriji; kapitan Zelenogorow, dyrektor arsenału; porucznik Kożuharski, dowódca 6-iej kompanji saperów; Enczew, adjutant Usunowa (czy Usurowa?); podporucznicy Mirkow, Tembeszkow i Krosziokow z pułku saperów, a wreszcie wniesiony przez czterech żołnierzy ciężko ranny i upływem krwi srodze osłabiony major Usunow.

Sąd uchwała zaraz po wyroku wydać w ręce konsula niemieckiego kapitana Bollmana, który jest przezeń reklamowany w charakterze poddanego rosyjskiego.

Major Usunow przyznaje, że w d. 2-im b. m. w nocy zgromadził u siebie w Ruszczuku grono oficerów i ułożył z nimi plan rokoszu. Rokosz ten nie miał na celu obalenia dzisiejszego rządu, lecz pragnął tylko założyć protest przeciw niektórym niesprawiedliwym zarządzeniom wojskowej i cywilnej natury. Nie miano również zamiaru przelania krwi. Dotychczasowe zamachy stanu w Bułgarii wypadły zawsze niekrwawo; ponieważ

czytali; nie będziemy uznawać żadnych wczorajszych zasług, bo te zaćmiwają nas, ktorzyśmy jeszcze nie godnego uwagi nie zrobili; nie będziemy się rachowali z nikim i z niczem, ale zażądamy z góry, aby z nami się rachowano.

Jakże tacy panowie wygodnicy mogli najlepiej się urządzić? Bardzo łatwo. Zaczęli krzyczeć, że wszystko, co przed nimi było, było złe i wspominku niewarta. Zaczęli wszystkim wyrzucać próżniactwo, nieuctwo i niezdolność do jakiej takiej porządnej roboty. Uradzili, że będą bezwzględnie niewyrozumiali dla każdego, kto im w czembądź zaprzeczy, ponieważ wyrozumiałość musiałaby doprowadzić do dyskusji, a dyskusja... rzecz nudna i nawet trudna.

Nareszcie huknęli: jak wy wyglądacie, wy wszyscy, ktorzy nie należycie do naszego kółka! Wyście całkiem do ludzi niepodobni. Wstań ty, który siedzisz, czekajno ty, który idziesz, chodźcie wszyscy tu, do nas, bliżej, my was nauczymy i wymustrujemy tak, że będziecie tacy porządni jak my, a przynajmniej prawie tacy. Zapomnijcie tylko wszystkiego czegoście się dotychczas uczyli, boście mieli głowy bajkami napechane—my was przerobim i odnowim cheemy!

Ale tu mi się przypomina stara historia o starym gospodarzu i o krawcu. Przyjechał do miasta gospodarz w kapocie, która z mody wyszła i była trochę wytarta. Widzi szyld krawca z napisem: „Pruć i latać”. Myśli sobie: wejdę do sklepu, może mnie przecie ogarnie przyzwocie. I wszedł. Krawiec co prędzej zdął z niego kapotę, poprął, pokrajał na kawałki, wszystkie szmaty wyrzucił na dziedziniec, a następnie powiada z ukłonem: „No, kupcie sobie teraz, człowieku, czego wam potrzeba, tylko nie u mnie, bo ja nie mam z czego zrobić i nie wiem sam jak robić.” — „Dobrodzieju, łaskawo — prosi gospodarz — a cóż ja pocznę: na ulicę bez ubrania

wyjsć nie mogę, a choćbym wyszedł nie mam za co kupić sobie nowej kapoty!

Śmieje się krawiec: „Pocóżście przyszli do mnie” powiada. „Trzeba było szyld uważnie przeczytać”.

— Czytałem i dlatego przyszedł, napisane przecie: „Pruć i latać”.

A krawiec wskazuje na napis w środku sklepu, widny tylko dla tych co już weszli. Napis brzmi: „Pauć i łapać”.

W tem właśnie sek, moi państwo, że dzisiaj taki krawiec — nie nowina. Trzeba bardzo uważnie czytać szyld, zanim się wejdzie do sklepu, bo łatwo się zdarzyć może, że wejdiesz wytarty, a wyjdiesz obdarty.

„Ale, co tu gadać o uwadze! Na ten zbytek rzadko kto się zdobędzie. Daleko łatwiej przecie iść sobie z nosem do góry i niczem głowy nie zaprzatać... Głowa i tak biedna—bo musi dźwigać czapkę!”

Zdawien dawna odzywały się do nas, szlagonów, głosy: ucicie się, boście się zadługo zatrzymali w infimie! Pracujcie więcej, bo wyjdziecie na próżniaków!

Była w tych odezwach racja wielka. Jaki taki wziął to do serca i starał się zasłużyć na promocję; ale też byli i tacy, co porównywali siebie do patyny, a wszystkich innych do kuchtów i nie pozwolili zerwać z siebie kurzu. Powoli pilniejsi zdobyli patent *maturitatis* i zapewnili sobie kawałek chleba, a patyny skapconiały... We wszystkich szkołach na świecie są dobrzy uczniowie i cymbały; pierwsi nie odpowiadają za drugich. Za moich czasów tylko nienuków rozciągnano na stolku... Teraz inaczej.

Reformatorowie, z ktorými mój Józio mnie zapoznał, tak grzmiał straszny głosem: „Kiedyś, bardzo dawno już temu, była podobno w naszym kraju jakaś kasta ludzi, nazywająca się *szlachta*. Ludzie ci jedli, pili, modlili się, a czasami bili się — z kim

i o co?... trudno dziś dojść prawdy, zresztą na nie nam ta wiadomość. Otóż, ogłaszamy niniejszem, że dzieci tych dawniejszych ludzi przezwalały się *obywatelami ziemskimi* i żyły dodziśdnia bardzo wygodnie, bo, jako właściciele większych posiadłości, miały ogromną ilość świeżego wiejskiego powietrza, w lecie kurczęta z salata, w zimie sanną, a wszystko to daćmo! Ponieważ jednak wśród nich spotykają się: próżniaki, nieuki i bezmyślni, przeto cały ogół obywateli ziemskich i właścicieli większych posiadłości oddziśdnia ma zejść z widowni społecznej, bo ludzie ci zmuszeli, zguli i nikomu na nie niepotrzebni!”

Śliczne zatrabienie! Żywcem nas, szlagonów, porzecz! O takim przedsięwzięciu jeszcze u nas dotychczas nie słyszano. Żywcem położyli nas we cztery deski i bez rzymskiego konduktu, bez żadnych ceremonij—wywieźli i ziemią przysypali...

Chwała Bogu, że nas tylko na bibule usmiercili. Żywe-m i zdrów i sąsiedzi moi również żywi: widziałem ich w niedzielę przed kościołem po nabożeństwie.

Po co to, mości dobrodzieju, rozsiewać fałszywe wieści, po co używać kwacza zamiast pióra, po co zawsze kamień w garści trzymać! Kamień w studnię wrzucić lada baba potrafi, ale go ztamtąd dzieściciu chłopów nie dobędzie.

Szlagoni mają wady, bo któż bez grzechu? Ja sam nie mam oczu zamkniętych i widzę... widzę, że trzeba się przyznać do tych grzechów.

Zanim jednak obrachujemy winy—proszę, bardzo proszę, nie podpisujcie się państwo pod wyrokami niektórych krawców-gazeciarczy, a pamiętajcie zawsze o tem, że: kopa zegarków, kopa kalendarzy, kopa gazeciarczy—to trzy kopy igrarzy.

A. Hreczecha.

jednak żołnierze napadnięci zostali przez mieszczan ruszczyckich, w interesie których powstał, musieli skorzystać z prawa obrony.

Usunow, który początkowo przemawiał głosem bardzo słabym, rozgrzewał się stopniowo podczas przesłuchania i używał w końcu dykcji gromkiej i doniosłej.

Twierdził on, że oficerowie podwładni musieli słuchać go i dlatego nie podlegają karze. Że nie miał zamiaru przelania krwi dowodzi najlepiej okoliczność, że kilkakrotnie wzywał wojsko rejenyjne do złożenia broni.

Prokurator wyczerpująco objaśniał te zeznania Usunowa, przypisując mu zamiar zbrodniczy.

Panow, dawniejszy komendant artylerji bułgarskiej, niegdyś przez dwa dni minister wojny, tudzież adwokat Karłiewicz i dwie jeszcze osoby uzbrojone, które ujęte zostały przez parowic „Gofubczyk”, oświadczają, że w Dżurdzewie rozeszła się wiadomość o nпадku rejenyji, co skłoniło ich do przybycia do Ruszczyku już podczas toczącej się walki.

Prokurator konstatuje, że major Usunow polecił komendantowi „Gofubczyka”, aby Panowa i drugiego jeszcze człowieka, którzy w łodzi przybędą z Dżurdzewa, przyjął na swój pokład. Jest przeto powód do podejrzenia, że Usunow był w stosunkach z Panowem i Kirłdżewem, że ci ostatni wiedzieli dobrze, co się dzieje w Ruszczyku i przybyli z pomocą rokoczanom.

Panow oświadczył, że pod obecnym rządem nie może żyć w Bułgarii; używał przytem wyrazów szorstkich.

Po wywodach prokuratora, który domaga się najsurowszego wymiaru kary jako na „zdrajców ojczyzny” i po przemówieniu obrońcy, który wskazuje na zasługi oddane krajowi przez Panowa i Usunowa podczas wojny serbsko-bułgarskiej, tudzież na to, że oskarżeni nie działali w złośliwych zamiarach, sąd wydaje znany już wyrok.

Wyrok ten wykonany został, jak wiadomo, w niedzielę o ranym zmierzchu.

O godz. 3-ej zrana dziewięciu (czy ośmiu?) skazanych na śmierć wyprowadzono w zupełnej tajemnicy z więzienia i pod silną eskortą wywieziono dorożkami na miejsce stracenia, o pięć kilometrów drogi odległe od Ruszczyku i leżące na drodze do Rasgradu.

Po odczytaniu skazanym wyroku śmierci przez kapitana Andrejewa, ci pożegnali się nawzajem serdecznymi uściskami.

Niektórzy z nich spisali teraz dopiero swe ostatnie rozporządzenia ołówkiem na kartkach.

Następnie ustawiono ich przed wykopaniami pierwej w jednej linii dołami. Po daniu ostatnich pociech religijnych przez duchownego prawosławnego, zawiązano im oczy.

Na komendę „Ognia!” do każdego ze skazanych trzech żołnierze, ustawieni grupami przed każdym, strzelili po dwa razy z rewolwerów. Na tem procedura skończyła się...

Plac sądu otaczała rota piechoty z nałożonemi bagnietami. Na placu obecnym był cały skład sądu wojennego, tudzież złożona ze wszystkich stopni komisja wojskowa i wielu oficerów, należących do załogi ruszczyckiej. Osób cywilnych nie dopuszczono.

Groby rozstrzelanych nie noszą żadnego znaku i nie są przez nikogo strzeżone. Rodzinom pozostawiono wolność wykopania zwłok i pochowania ich na cmentarzu.

Kapitana Bollmana, dwukrotnie rannego, odstawił w poniedziałek do Dżurdzewa.

Stan Filowa nie budzi podobno żadnej nadziei.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

— Donoszą z Petersburga, iż projekt reformy szkół realnych zwrócony został p. ministrowi oświaty dla zaprowadzenia w nim pewnych zmian i uzupełnień.

— Now. Wr. donosi, iż ministerjum finansów zajętem jest obecnie opracowaniem nowych przepisów amortyzacji wypuszczonych w obieg biletów kredytowych.

— Pet. wied. dowiadują się, iż na konferencjach odbytych u ministra finansów opracowane już zostały główne zasady monopolu tytoniowego. Na następnych posiedzeniach wygotowany zostanie szczegółowy plan wprowadzenia w życie projektowanej reformy, która, według pogłosek, zastosowaną będzie już w początku r. 1888-go na całym obszarze państwa z wyjątkiem Finlandji.

— Do dnia 13-go b. m. uregulowane być mają w tutejszym kantorze banku państwa wszelkie rachunki, wynikające z operacji otwartych kredytów i pożyczek na zastaw papierów procentowych w b. Banku Polskim i jego oddziałach. Po upływie powyższego terminu wszystkie papiery procentowe, pozostałe na nieregulowanych rachunkach otwartych kredytów i pożyczek, zostaną sprzedane, a resztująca gotowizna po zaplaceniu należności b.

Banku Polskiego przeniesioną zostanie na rachunek bezprocentowy kantoru banku państwa do czasu zgłoszenia się interesantów.

— W dniu jutrzejszym, 11 b. m., o godzinie 10 ej zrana, w sali losowań kantoru warszawskiego banku państwa odbędzie się publiczne posiedzenie, celem włożenia do kół numerów czteroprocentowych obligów skarbowych Królestwa Polskiego, poczem rozpocznie się samo losowanie tychże obligów.

— Niedošlo do skutku dnia 8-go b. m. ogólne zebranie członków Towarzystwa wzajemnego kredytu, odroczone zostało do dnia 30-go b. m. i odbędzie się o godzinie 7-iej wieczorem w gmachu resursy kupieckiej. Zebranie to będzie prawomocne bez względu już na ilość przybyłych członków. Karty wejścia wydawane będą od dnia 15-go b. m.

— W ciągu zeszłego tygodnia dopełniono rewizyj sanitarnych w 90-iu zakładach spożywczych. Z powyższej liczby w 6-iu znaleziono nieświeże lub zafałszowane produkty żywnościowe oraz utensylja kuchenne bez pobiałej, za co właściciele zostali pociągnięci do odpowiedzialności sądowej.

— Bawi w Warszawie, podobno w zamiarze wystąpienia z koncertem, p. Karol Dawidow, b. dyrektor konserwatorium petersburskiego.

— Z literatury.

* Dzisiejszy numer *Kłosów* zawiera w dziale artystycznym rycinę oryginalną „Konsyljarza” Sznerera, widoki Białegostoku i okolicy, Gierymskiego dawny gmach uniwersytetu w Bolonji, wreszcie Ryszkiewicza „Przedwiośnie”.

W tekście zwracają uwagę „Listy włoskie” Cezara Polewki, oraz artykuł Kraszewskiego o katedrze literatur słowiańskich w Paryżu.

* W ostatnim miesięczniku *Zdrowie*, starannie redagowanym przez dra I. Polaka, głównego iniektora tak świetnie zapowiadającej się wystawy higienicznej, zasługuje na szczególną uwagę praca budowniczego p. Wincentego Rakiewicza „Budowle dla celów leczniczych i opiekuńczych” oraz rozpoczęty opis Łodzi pod względem warunków zdrowotnych.

W artykule wstępnym od redakcji znajdujemy zachętę do zapisywania się na członków projektowanego „Towarzystwa przyjaciół zdrowia”.

— Z teatru i muzyki.

* W miejsce projektowanych przez repertuar „Aktorów dworu” daną będzie w dniu jutrzejszym w teatrze Wielkim tragedia Wilbrandta „Arrja i Messalina”.

Messalinę przedstawi panna Marzelówna.

* Żółkowski gra jutro Odyńskiego w komedji „O! młody, młody!”

* Prezes teatrów warszawskich, senator Gudowski, zaczął już po parotygodniowej niedyspozycji uczęszczać do biura i załatwiać na miejscu czynności swego urzędowania.

* Panna Marzelówna była wczoraj, podczas przedstawienia „Zbójców”, przedmiotem owacji ze strony publiczności.

Po czarnej zmianie wręcono artyście piękny bukiet, przywołując ją kilkakrotnie.

* Drugi występ panny Hermanówny odbył się ma w przyszłym tygodniu.

Artystka da się usłyszeć w „Giocondzie”.

— Ze sztuki.

* Komitet Towarzystwa sztuk pięknych czyni starania, celem sprowadzenia na tutejszą wystawę olbrzymich rozmiarów obrazu, pędzla prof. Lindenschmidta z Monachjum, p. t. „Wjazd Alaryka do Rzymu”.

Obraz ten wzbudził wielkie zajęcie na wystawie berlińskiej.

* Na odbytem wczoraj posiedzeniu członków komitetu Towarzystwa sztuk pięknych jednomyślnie wybrano na kadencję następną wiceprezesa Towarzystwa p. Lucjana Wrotnowskiego, na kasjera p. Feliksa Gebethnera i na gospodarza wystawy p. Michała Trębieckiego.

Jednocześnie postanowiono zaprosić kilku artystów-malarzy i rzeźbiarzy do grona sędziów konkursu imienia s. p. Józefa Kuryerowa.

* Na wystawę sztuk pięknych przybyła terakotowa grupa Piotra Mularskiego p. t. „Powrót z ziemi”. Prawdziwie poetyczne to dzieło artysta stworzył podczas ciężkiej niemocy, jaką jest obecnie dotknięty.

* Matejko wykończył świeżo obraz wielkich rozmiarów przedstawiający zgon ostatniego z Jagiellonów, króla Zygmunta Augusta, w dniu 18-ym lipca 1572-go r.

Piśmo przedstawia gasnącego króla w chwili, gdy na łożu śmierci dyktuje ostatnią swą wolę.

Wyrazem tkliwego ostrzeżenia i napomnienia dla narodu toruje on drogę mozołnym gestem stygnącej już i ubezwładnionej prawicy.

Obok króla stoi wloch lekarz, z drugiej strony zbliża się biskup z kapelanem, niosący ostatnią pociechę.

Po przeciwnej stronie obrazu, grupa dworzaków i zimnem spojrzeniem śledzi przygasanie lampy żywota królewskiego.

Zgromadzone damy zdają się czekać tylko chwili, w której porwawszy swą zdobycz, będą mogły swobodnie opuścić dwór i szukać gdzieindziej materialnych korzyści i rozkoszy.

Podobno niektóre postacie pomyślane są przepysznie i charakteryzowane z niezmierną, ściśle matejkowską siłą.

Przestrzeni i perspektywy, jak zwykle, brak.

— Nowy gmach publiczny.

Na odbytem w dniu wczorajszym posiedzeniu członków kolegium ewangelickiego, sprawa budowy gmachu Towarzystwa sztuk pięknych na placu przed kościołem ewangelickim została zatwierdzoną.

A więc oddawna agitowany projekt, dzięki przychylniej decyzji kolegium, niebawem będzie urzeczywistniony.

W chwili obecnej fundusz na budowę gmachu Towarzystwa wynosi rs. 40,000, co da możność komitetowi rozpoczęcia w r. b. prac przygotowawczych.

— Odczyty.

W sobotę, dnia 11-go b. m., w sali Muzeum przemysłu i rolnictwa, rozpocznie się druga seria odczytów na rzecz kasy pomocy Mianowskiego.

Pierwszy odczyt z przyrodoznawstwa wypowie M. Ciemiński p. t. „Meteorologia, jej środki i cele”.

— Halla miejska.

Koszary mirowskie, zajmowane dotąd przez dywizję żandarmów, staraniem p. prezydenta miasta stały się własnością miejską.

Magistrat uznał za najstosowniejsze przeznaczyć plac po tych koszarach na budowę hali miejskiej czyli targu krytego.

Szło tylko o to, jaki system tej budowli ma być uznany za najodpowiedniejszy i w tym celu p. prezydent, na posiedzeniu wczoraj odbytem, zasięgnął rady znanych obywateli i techników.

Na posiedzeniu tem przedstawiony został plan budowli, na którego przyjęcie zebrani zdecydować się nie mogli, uważając, że pożądanem byłoby otrzymać pewną liczbę odmiennych takich planów dla wybrania z nich najstosowniejszego i w tym celu wywołać konkurs.

Obecni na posiedzeniu tem technicy objaśnili, iż konkurs między budowniczymi zapewne nie osiągnie pożądanego rezultatu, gdyż niewielu architektów obeznanych jest z tego rodzaju architekturą.

Następnie uznano za najstosowniejsze, ażeby przedsiębiorcy, którzyby chcieli podjąć się budowy, byli wezwani do złożenia rzeczonych planów, wiadomo bowiem, iż ci panowie często ryzykują znaczne kapitały i mogą wyłożyć na opłacenie odpowiedniego technika, który inaczej nieprodukcyjną robotą zająć się nie może.

Myśl ta, głównie podana przez p. prezydenta, zaakceptowaną została przez ogół, z tym dodatkiem, iżby ci tylko, którzy złożą takie plany i anszlagi, dopuszczeni byli do konkurencji i ażeby plan wybrany otrzymał o d miasta wynagrodzenie.

Na posiedzeniu tem, przed decydowaniem innych przedmiotów, poddana była rozbiórce potrzeba hali, którą jednomyślnie wszyscy uznali, podnosząc myśl urządzenia hali dla sprzedaży detalicznej.

— Pomoc lekarska w nocy.

W gronie młodych lekarzy został podniesiony, tyle razy poruszany i puszczany w niepamięć projekt zorganizowania pomocy lekarskiej w nocy.

Podczas gdy we wszystkich mniejszych od Warszawy miastach za granicą, pomoc taka jest zapewnioną, u nas zdarzają się częste wypadki śmierci w porze nocnej, jedynie z braku śpiesznej pomocy lekarskiej.

Kto nie ma stałego domowego lekarza, i to w pobliżu mieszkającego, bywa narażony na długą i mozolną a nawet i bezskuteczną wędrówkę po mieszkaniach innych lekarzy.

Potrzeba zorganizowanej pomocy nie podlega zresztą najmniejszej wątpliwości, życzymy więc iniektorom, podnoszącym ów projekt, rychłego spełnienia.

Odpowiednio opracowana ustawa organizacji nocnej pomocy zostanie przedstawioną na jednym z najbliższych posiedzeń Towarzystwa lekarskiego, które jako poważna instytucja, skupiająca w sobie korporację lekarzy, najwłaściwiej i najskuteczniej może współdziałać w dobrej sprawie.

— Charakterystyczne napisy.

W niektórych sklepach warszawskich wywieszono tablice z napisami:

"Sprzedaż tylko za gotówkę."

Jest to wynik ciężkiego położenia handlujących, którzy nie są w możności udzielania kredytu pod groźbą bankructwa.

= Oryginalny turysta.

Do Warszawy wybiera się w końcu marca oryginalny turysta angielski.

Jest nim niejaki Sampson Clarke, objeżdżający ład stały specjalnie w celu zwiedzania zakładów dla obłąkanych, domów dla idiotów etc.

Mr. Clarke nie odbywa bynajmniej swej podróży w celach naukowych, lecz czyni to jedynie dla dogodzenia swej ekscentryczności, a może szuka lekarstwa na trapiący go *spleen*...

Manjak angielski po Warszawie zamierza kolejno odwiedzić większe zakłady w różnych miastach Cesarstwa, jak w Odessie, Kijowie, Moskwie i Petersburgu.

= Kradzieże.

Na Pańskiej pod nrem 43-im, w mieszkaniu Estery Lewkiewiczowej spełnioną została znaczna kradzież z włamaniem rozmaitych przedmiotów, a między nimi 20-tu arszynów sukna, razem wartości 325 rs.—Na Królewskiej pod nrem 25-yim w warsztacie szewskiego skradziono cholew do butów na sumę 120 rs.—Na Miłej pod nrem 11-yim z otwartego wytrychem mieszkania S. Wejsblattowej skradziono kilkadziesiąt rubli w gotówce, a nadto srebra stołowe wartości 214 rs.; podejrzani o kradzież służąca i jej kochanek zostali aresztowani.

= Kontrabanda.

Z powodu otrzymanych wiadomości o przekradającej się w wielkich ilościach kontrabandzie, policja zwróciła baczną uwagę na wozy frachtowe, przybywające do miasta. Skutkiem tego przy rogatkach żąbkowskich przytrzymano dwa wozy.

Na jednym z nich znaleziono paki z cygarami w liczbie 11,300 sztuk, a na drugim sześć skrzyń wstążek czarnych. Po spisaniu odpowiedniego protokołu, kontrabandę odesłano na komorę celną.

= Malwersacja w piekarni.

Od pewnego czasu Ch. Zalzmanowa, właścicielka piekarni pod nrem 26-yim na Dzikiej, zauważyła, iż dochód z wypieku raptownie się zmniejszał, chociaż wydatki pozostały te same a nawet większe.

Podejrzewając swoich czeladników o malwersację, zawiadomiła policję.

Dzięki energicznemu śledztwu, kradzież została wykryta. Okazało się, iż N. Cukier, H. Weksler i F. Friedman codziennie pewną ilość pieczywa wynosili z piekarni na swój rachunek.

Dokładnie cyfr sprzeniewierzenia trudno oznaczyć, w całym razie przechodzi ona sumę 600 rs. Sprawa została oddana na drogę sądową.

= Napaść.

Nocy wczorajszej subjekt Izrael Filat, w pobliżu szpitala starozakonnych, został napadnięty przez czterech rabusiów.

Napaść był dokonany z nienacka w sposób t. z. *garoty*.

Jeden z łotrów zaszedłszy z tyłu, nagłym ruchem pochwyił Filata za gardło, dwaj ujęli go za ręce tamując wszelkie poruszenia, czwarty zaś obszukiwał kieszenie.

Ofiara napadu była bliska zaduszenia.

Wszystko to trwało zaledwie kilkanaście sekund i rabusie z portmonetką zawierającą 13 rs. uciekli.

Kiedy Filat oprzytomniał i ujrzał jeszcze uciekających, począł wołać o pomoc.

Krzyk ten usłyszała policja i stróże nocni.

Dwóch rabusiów ujęto.

Są to: Hersz Zabudowicz ze wsi Powazki i Szaja Wołkiewicz, zamieszkały na ulicy Stawki pod nrem 49-yim.

Dwom łotrom udało się zemknąć.

Śledztwo zostało zarządzone.

= Podejrzenie zbrodni.

W dniu wczorajszym na Pekornej pod nrem 1-yim znaleziono zwłoki niemowlęcia płci żeńskiej z widocznymi śladami gwałtownej śmierci.

Śledztwo zostało zarządzone.

= Z niedozoru.

W dniu wczorajszym pod nrem 31-yim na Wroniej, pozostawiony bez dozoru kilkoletni Ch. Dębina, zrzucił lampę na łóżko.

Wynikł ztąd pożar, który domownicy ugasiłi, a mały sprawa wypadku lekko się poparzył.

Rodzice za niedozór zostali pociągnięci do odpowiedzialności sądowej.

= Według świeżo zebranych przez policję kijowską danych statystycznych, ludność Kijowa wynosi 165,461, w tej liczbie 15,893 mieszkańców wyznania mojżeszowego. Izraelici kijowscy posiadają 4 murywane i 9 drewnianych bóżnie.

= W Łodzi, jak donosi gazeta miejscowa, bawi obecnie komisja złożona z przedstawicieli trzech towarzystw ubezpieczeniowych, celem ustanowienia nowej klasyfikacji asekuracyjnej ulic w Łodzi, Zgierzu, Pabjanicach, Ozorkowie i Zduńskiej Woli.

= Oddziały komorników sądowych w gubernji płockiej istnieją przy sądzie okręgowym: na powiaty: ciechanowski i płocki w m. Płońsku; na lipnowski, płocki, rypiński i sierpski w Plocku; na mławski w Mławie. Oddziały komorników sądowych przy zjazdach sędziów pokoju mieszczą się: na powiaty: ciechanowski i płocki w Ciechanowie, na płocki i sierpski w Plocku, na mławski w Mławie.

= Do Ameryki!

Z Dobrzyńa otrzymujemy przykre wiadomości o

wzrastającej wśród mieszkańców emigracji do Ameryki...

W ostatnich dniach wyjechało znowu 10 osób, przeważnie z pośród gospodarzy, posiadających grunta w obrębie miasteczka i rzemieślników.

Powodem—ogólna bieda.

„Niepamiętne to czasy — kończy nasz korespondent — ażeby z naszej ziemi dobrzyńskiej, ongi „świętą” zwanej, ludzie szukali szczęścia na obczyźnie!”

= W dalszym ciągu.

Dobrowolne wysiedlanie się kolonistów niemieckich z gub. wolińskiej trwa w dalszym ciągu.

W dniu onegdajszym przejeżdżało przez Warszawę koleją nadwiślańską w kierunku Mławy ośm rodzin z powiatu łuckiego.

Jeden z kolonistów zapewniał, że inni *landsmen*, nawet ci, którzy oddawna byli osiadli, usilnie starają się wyprzedać osady i powracają do kraju.

† Wspomnienie pośmiertne.

W zeszłym miesiącu zmarł w Kole dziekan i proboszcz tameczny, ks. Ignacy Górski.

Urodzony w r. 1811-yim w pow. wieluńskim, nauki pobierał w Kaliszu, do seminarjum wstąpił we Włocławku i w r. 1834-yim pozyskał święcenia kapłańskie.

Jako wikariusz w Tuliszkowie, potem proboszcz w Dębem Szlacheckim, osobisty przyjaciel Bartoszewicza, zasilał *Kronikę* korespondencjami.

Kościół w Kole, pochodzący z XV-go wieku, odrestaurował prawie własnymi zabiegami.

W r. 1884-yim odbył jubileusz kapłański.

Od r. 1877-go zasiadał w kapitule włocławskiej i jako członek gremjum okazał się bardzo czynnym.

Była to prawdziwie kapłańska dusza, oddana miłości bliźniego i świadczeniu dobra swojemu społeczeństwu.

= Festyny na wodzie.

„W pobliżu wsi Brudzeń—donoszą nam z Duninowa—wpada do Wisły mała rzeczka Wkra, w której ujściu corocznie zimują berlinki.

W r. b. wodna kolonja liczy 40 statków, przeważnie niemieckich, między właścicielami bowiem naliczyliśmy tylko 4 ch polaków z Prus.

Otóż w karnawale berliniarze bawili się ochoczo, wyprawiając rozmaite festy, wieczory, bale, maskarady itd.—na wodzie.

Szereg tych uciech zamknięto w dniu 4 ym b. m. uroczystością srebrnego wesela niejakiego Wolscha.

W dniu 22-im b. m. berliniarze mają urządzić festyn na cześć jubileuszu cesarza Wilhelma.”

= Dom modlitwy.

Ministerjum pozwoliło na wzniesienie w mieście powiatowym Wielkich Łukach, gubernji pskowskiej, domu modlitwy dla katolików.

Miejscowy wikariusz ks. Telesfor Zaborek, donosząc o tem do *Przegl. katol.*, stwierdza, iż zamieszkałi w tamtych stronach katolicy przeważnie są ubodzy, a zatem nie zdołają własnymi siłami dokończyć tego dzieła.

= Samobójstwo.

W Kijowie, jak donoszą gazety miejscowe, otrzymano w d. 5-yim b. m. wiadomość o samobójstwie dyrektora cukrowni iwańkowskiej, Różyckiego.

Przyczyna samobójstwa niewiadoma.

ZE SWIATA.

× **Wieś Rynkówkę**, w pow. kwidzińskim, pod Czerwińskiem, nabył od kupca Garmattera p. Lipiński z Królestwa Polskiego.

× **Dwóch** już tylko proboszczów rządowych pozostaje w pozańskim, a mianowicie Brenk w Kościanie i Lizak w Skrzetuszu. Ostatnio zrezygnował proboszcz Rymarowicz z Wielkiego Chrzypka.

× **W Paryżu** p. Z. F. M. wydał broszurę p. t. „Rzecz o skarbie publicznym”. Mowa tu o składkach na tego rodzaju instytucje, której kosztem i staraniem mają być przeprowadzane rozmaite cele publiczne.

× **Do Ameryki** wyjechał ze Lwowa p. Włodzimierz Simonowicz, prawnik, celem zorganizowania w Shenandoah kolonji ruskiej i objęcia tamże pisma ruskiego. Z p. S. wyjechał ks. Lachowicz, przyszły proboszcz nowej kolonji.

× **Józef Rybarski**, nasz rodak, został powołanym na nauczyciela do instytutu głuchoniemych w Berlinie.

× **Ujemne strony oświetlenia elektrycznego** odkrył straszny wypadek, jaki się zdarzył w jednej z fabryk tkackich w Comé-sur-Neir. Fabryka oświetlona była elektrycznością i jeden z drutów, pokryty izolującą powłoką, przechodził ponad systematem bloków, wprawiających w ruch warsztaty tkackie. Gdy oświetlono fabrykę, jeden z robotników chciał puścić w ruch bloki, lecz zaledwie dotknął się ręką, gdy uczuł silne wstrząśnienie i został odrzucony na stronę. Inny z ro-

botników, oparty o żelazny blat warsztatu, przy dotknięciu się transmisji łańcuchowej zabity został na miejscu. Inżynierowie szukają obecnie przyczyn nie-szczęścia.

× **Pojedynek dwóch siostr** odbył się, jak zapewnia *Progresso Italo-Americano*, w Tremont, w Ameryce północnej. Dwie młode i piękne panienki, należące do miejscowej arystokracji, Marja i Blanka Bay, rodzone siostry, miały wspólny przedmiot westchnień w osobie niejakiego Mortimera Rollinsa. Aby raz skończyć częste pomiędzy nimi sceny zazdrości, postanowiły rozstrzygnąć sprawę pojedyńkiem. Walka odbyła się na pięści, według prawideł sztuki bokserskiej, w obecności sekundantów, również dam. Blanka otrzymała silne obrażenia w twarz i została oszpeconą przez rozcięcie wargi, Marja odniosła zwycięstwo. Damy-sekundantki podczas walki zawierały zakłady. Prawdziwie po amerykańsku!

× **Oryginalny wypadek** zdarzył się, jeśli wierzyć paryskiemu *Figaro*, śpiewaczce, p. Minnie Hauck. Podczas pobytu w San Francisco miała ona występować jako Selica w „Afrykance” Meyerbeera, ponieważ zaś wyszła jej zwykle używana do farbowania twarzy szminka, więc śpiewaczka użyła tym razem nabytej w aptece farby brunatnej. Farba nadała się wybornie do wytworzenia ciemnej cery Seliki, można sobie jednak wyobrazić przerażenie śpiewaczki, gdy po ukończeniu widowiska improwizowana szminka zmył się nie dała. Impresario—tak kończy *Figaro*—musiał się zgodzić na dawanie „Afrykanki” przez dwa tygodnie zrzędu... *Ben trovato!*

× **Niebezpieczna moda.** Bardzo ważną kwestję, na którą dotychczas nie zwrócono uwagi, podnosi pewny dziennik amerykański *Boston Herald*. Jak wiadomo, jedną z najmodniejszych ozdób kapeluszy damskich są obecnie całe ptaki. Otóż do konserwowania nieżywych ptaków używany jest arsenik, bez którego zachowanie lśniących piór ptasich jest niemożliwym. Jeżeli zatem, jak sprawdzono, zielone tapety i dywany, do których również używany jest arsenik, przynoszą niezaprzeczoną szkodę dla zdrowia ludzkiego, to o ileż silniej musi działać drobny pył arsenikowy, który pomimo oczyszczenia pozostaje na piórach owych nowomodnych ozdób i padając, dostaje się do oczu, ust i nosa. Czytelniczki nasze winny się nad tem dobrze zastanowić.

NEKROLOGJA.

† S. p. Franciszek **Wojdyński**, po długiej i ciężkiej słabości, opatrzony św. sakramentami, zakończył życie w dniu 8-yim marca r. b. przeżywszy lat 66. Pozostała familja w nieobecności córek zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok w dniu 11-yim marca, to jest w piątek o godzinie 5-iej po południu z kościoła św. Karola Boromeusza przy ulicy Chłodnej na cmentarz powązkowski. 2-869-

† S. p. Leonard **Jarzębski**, właśc. magaz. kapeluszy, przeżywszy lat 33, zakończył życie w dniu 9-yim marca r. b. Pozostała żona wraz z dziećmi zaprasza przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok w dniu 11-yim marca, to jest w piątek, z kościoła św. Antoniego przy ulicy Senatorskiej, o godzinie 5-iej po południu na cmentarz powązkowski. 2-880-

† W dniu 3-im b. m. we wsi Tomiszewic pod Żarkami, po długoletnich cierpieniach zmarł, opatrzony św. sakramentami s. p. Bronisław **Gorczycki**, syn nieżyjącego już Józefa, obywatela gub. kaliskiej i Konstancji z Nieszkońskich, wychowaniec b. szkoły głównej, w wieku lat 39. Pogrzeb odbył się w miejscowej parafji Niegowa. Pokój wieczny pamięci zmarłego. 2-876-

† Za duszę s. p. doktora Maksymiljana **Majewskiego**, jako w rocznicę śmierci w dniu 11-yim marca, t. j. w piątek odbędzie się o godzinie 11-iej zrana, w kościele św. Józefa Oblubieńca (po-karmelickim) na Krakowskim-Przedmieściu nabożeństwo żałobne, na które żona i synowie zapraszają krewnych i przyjaciół. 2-837-

† Jutro, to jest w piątek, jako w drugą bolesną rocznicę śmierci s. p. Romualda **Kaczyńskiego**, zmarłego we Lwowie odbędzie się o godzinie 9-iej i pół zrana, żałobne nabożeństwo w kościele św. Aleksandra, na które rodzina zaprasza krewnych, przyjaciół i kolegów zmarłego. 2-877-

† Dnia 11-go marca, to jest w piątek, o godzinie 7-iej zrana odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele Wszystkich Świętych na Grzybowie, jako w rocznicę dwudziestoletniego ślubu, za duszę s. p. Wiktorji z Wojcieszków **Sułkowskiej**, zmarłej w dniu 11-yim stycznia r. b., na które pozostały mąż z 6-em dziećmi zaprasza familję i znajomych. 2-867-

† W sobotę, to jest dnia 12-go marca, jako po dniu imienin, odbędzie się żałobne nabożeństwo za duszę s. p. Konstantego **Jeziarskiego**, o godzinie 10-iej zrana w kościele świętego Aleksandra, na które zaprasza się familję i przyjaciół. 2-851-

† W piątek, to jest dnia 11-go marca, jako w pierwszą rocznicę śmierci s. p. Stanisława **Szablińskiego**, odbędzie się nabożeństwo o godzinie 9-iej zrana w kościele św. Du-

cha przy rogu ulic Długiej i Freta, na które pozostałe sierochy i rodzina zapraszają zyczliwych. —862—

† Dnia 11-go marca, o godzinie 9-ej zrana w kościele św. Aleksandra odbędzie się msza święta za duszę s. p. Dominiki z Zaleskich i Karola baronów Taube. —878—

† Dnia 11-go marca, o godzinie 10-ej zrana, jako w rocznicę śmierci s. p. Gustawa barona Taube, odbędzie się wotywa żałobna w kościele św. Aleksandra. —879—

† W dniu 11-ym marca, jako w rocznicę śmierci s. p. Józefa Kleczkowskiego, obrońcy przy b. senacie, i za spójność duszy s. p. Ludwiki z Kleczkowskich Bzurowej, odprowadzane będą nabożeństwa żałobne, o godzinie 10-ej rano w kościele św. Andrzeja (pp. kanoniczek) plac Teatralny.

† W dniu 12-ym marca, to jest w sobotę, odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele na Powązkach, o godzinie 10-ej zrana, za spójność dusz s. p. Jakóba oraz Anieli z Wolfonów małżonków Brzezickich, na które to pozostali synowie i córka wraz z rodzinami zapraszają krewnych i zyczliwych. —881—

† W piątek, dnia 11-go marca, o godzinie 11-ej zrana, w kościele św. Jacka, po-dominikańskim, odprowadzane będą żałobne nabożeństwa za spójność duszy s. p. Karola Hordliczka, na które pozostała rodzina niniejszem zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych zmarłego. —861—

† W dniu 11-ym marca, w piątek, jako w drugą bolesną rocznicę śmierci s. p. Emilji z Lubowidzkich Kisieliskiej, odprowadzane będą w kościele katedralnym św. Jana, o godzinie 9-ej zrana msza święta, na którą córka, zięć i wnuki zapraszają krewnych i znajomych. —846—

† Wszystkim, którzy raczyli przyjąć udział w smutnym obrzędzie pochowania zwłok s. p. męża i ojca naszego, oraz tym, którzy na własnych barkach ponieśli do grobu drogę nam szczytki, składamy serdeczne podziękowanie. —876—

Eleonora Minkiewicz z dziećmi.

Z Cesarstwa.

„Nie ulegało wątpliwości — powiada *Nowoje wremja* — że rejencja pokwapi się z użyciem terroryzmu, jako jedynej broni jaką władza i którą się tak wytrwale posługuje. Środek ten wyczerpuje cały zapas jej umiejętności rządzenia. To tylko dotąd widzieliśmy i niezawodnie nie zobaczymy nic innego.

„Z jednej strony szukanie Battenberga i pogon za nim, pogon nie dlatego że to jest mędrzec, rozstrzygający wszelkie wątpliwości, ale dlatego tylko, że ta pogon jest nieprzyjemną Rosji — a z drugiej strony terroryzm. Rządy bułgarscy mają tak ciasne i twarde głowy, że stawiają na kartę losy swojego kraju, przez samą chęć stawiania w opozycji przeciwko Rosji. Dopóki się tak rządzi, po ich stronie stoją Austro-Węgry i Anglja. Gdyby w ich głowie zrodziła się jakim cudem rozumna myśl, nie odważyliby się wprowadzić jej w wykonanie, bo wszystko co rozumne byłoby miłem Rosji. I ta właśnie opozycja posunięta do ostateczności będzie ich zgubą. Patrzymy jak się oni pośpieszyli z rozstrzelaniem; sądzili, że przez to wywrą największe wrażenie i widocznie sami przelekli się, jak nie można bardziej. Tylko tchórze, dbający nadewszystko o swoją karierę, mogą się tak śpieszyć z egzekucją. Obawiali się oni, że gdyby przewlekli kilka dni, ich głowom mogłoby grozić niebezpieczeństwo.

„Widać to już i zdąd, że rozbroili milicję sofijską, podejrzewając ją o nieprzychylność i starają się usprawiedliwić swoje okrucieństwo tem, jakoby ze wszystkich okolic Bułgarii otrzymali oświadczenia z domaganiem się najsurowszej kary. Jest to dla wszystkich widoczne kłamstwo, kłamstwo do którego nieckać się tylko mogą ludzie, którzy stracili głowę. Zdaje nam się, że odwoływać się u tych samozwańców do sumienia i rozumu na nie się nie przyda: robią oni to wszystko, co ludzie tak ograniczeni w tem położeniu robić mogą. Ofiary ich bezrozumu padły, ale cienie ich istnieją i jasno wskazują na bezład w Bułgarii, która widocznie podzieliła się na dwie partje, między którymi zarysowała się krwawa smuga. Wszystko jest dobrze, porządek przywrócony, wszyscy zupełnie zadowoleni.

„Dla nas pozostaje zagadkowem to, że p. Chitrowo wiadomiał konsula niemieckiego w Ruszczuku, iż siedmiu ujętych z bronią w rękę są poddanymi rosyjskimi. Dwaj z nich: Uzunow i Panow, już rozstrzelani. Rząd bułgarski odpowiada na notę przedstawiciela Niemiec, że wszyscy straceni są poddaniymi bułgarskimi. W tem tkwi widocznie jakieś nieporozumienie, które się w tych dniach musi wyjaśnić.

Moskowskija wiadomości podały obszerny i ciekawy list z Warszawy, poświęcony sprawom przemysłu, a rozpoczynający się od obrony interesu włościan, narażonych na szkodę z powodu, że przemysł fabryczny rozsiadł się, w pasie granicznym zwłaszcza, przeważnie na gruntach włościańskich, tj. takich, do władania którymi tylko włościanie mają prawo.

Korespondent ubolewa nad tem, że przemysł tutejszy jest w granicze rzeczy niemieckim, a niemieckim jest dlatego, że fabryki są przeważnie własnością

niemców, a obsługa fabryczna kantorowa także rekrutuje się z pośród Niemców. Autor listu żywo polemizuje z tymi co są przeciwni zniesieniu i zburzeniu fabryk, a na wypłoszenie Niemców z kantorów fabrycznych wynalazł środek taki:

„Niemieckie panowanie w fabrykach tutejszych opiera się głównie na tem, że liczne księgi fabryczne prowadzą się w języku niemieckim. Fizjonomia fabryk zmieniłaby się szybko, gdyby, co przedewszystkiem jest najpilniejsze do zrobienia, wszelkie księgi tutejszych zakładów fabrycznych były prowadzone po rosyjsku.

Korespondent, ubolewa potem nad szkodą, jaką produkcji fabrycznej przynosi szeroko rozgałęziona, a nawet, jak powiada, formalnie jakby w legalną instytucję zorganizowana kontrabanda, której niezmiernie usługi mają oddawać wąskotorowe linje kolei żelaznych lewego brzegu Wisły oraz służba kolejowa, która „nie stała się jeszcze rosyjską przez to, że przyjęła poddaństwo rosyjskie.”

Obszerność listu nie pozwala nam streścić go dokładniej i zwrócić uwagi na niektóre jeszcze szczegóły — powtórzmy więc tylko konkluzję zapytowania i życzenia korespondenta.

„Samo śledzenie i chwytanie kontrabandy — powiada on — zmniejszyć jej nie może, trzeba jeszcze powiększyć odpowiedzialność osób ciągnących z niej korzyści. Najskuteczniejszemi z pomiędzy wszelkich środków byłyby następujące: 1) natychmiastowe zamknięcie fabryk, skoro tylko wykrytem zostanie, że zarząd ich w jakichkolwiek formach i widokach ucieka się do kontrabandy; 2) usunięcie za granicę wszelkich cudzoziemców bezczynnych i zaliczających się tylko do fabryk, składów, magazynów itp.; 3) pozbawienie kupca prawa zajmowania się handlem w razie wykrycia u niego towarów z kontrabandy pochodzących i 4) wydalenie ze służby na kolejach żelaznych wszystkich, będących niedawno nierosyjskimi poddanymi i w ogóle surowsza kontrola nad składem służby kolejowej, która dotychczas bywa przyjmowaną na tutejsze koleje pod dwoma tylko łatwemi do spełnienia warunkami: nie być Rosjaninem i lieho znać język rosyjski.”

W końcu wyliczając szkodliwe następstwa kontrabandy, jak szkody dla skarbu i demoralizowanie ludności, korespondent dorzuca uwagę:

„Rzecz dziwna, że tu i do kontrabandy przyczepiła się polityka. Tutejsi politykujący nieomal że sympatyzują z kontrabandą, bo i ona przecież przynosi trochę szkody Rosji.”

Z ostatniej poczty.

Kreuzzeitung potwierdza, iż komisja pruskiej izby panów odrzuciła wszystkie poprawki biskupa Koppa do nowelli kościelno-politycznej.

Onegdaj w parlamencie niemieckim toczyły się pierwsze obrady nad budżetem. Dyskusja obracała się przeważnie około wniosku, wyszłego, z łona frakcji wolnomyślniej a żądającego zaprowadzenia państwowego podatku od dochodu. Rieker w obszernej mowie dowodził słuszności obciążenia większym ciężarem ludności zamożniejszej. Stronnictwo jego domaga się reformy podatków w duchu sprawiedliwego rozkładu ciężarów i uwzględnienia potrzeb ludności. Inne stronnictwa oświadczyły się przeciw umorzeniu podatków bezpośrednich, do jakich należałby proponowany, a za wykończeniem systemu opodatkowania pośredniego.

Rząd belgijski zamierza dodać ministrowi wojny do boku jen. Brialmonta, jako komisarza królewskiego, celem obrony przed izbą kredytów wojskowych i projektów fortyfikacyjnych.

Angielska izba gmin przyjęła w d. 8 ym b. m. kredyt dodatkowy na kosztą misji Drummonda Wolfa. Podsekretarz stanu Fergusson oświadczył, że misja ta rokuje istotne powodzenie. Przed uregulowaniem spraw sądownictwa, cel, urządzeń pocztowych, długu publicznego i kolei żelaznych nie może Anglja opuścić Egiptu. Zanim rząd egipski nie zdoła sam utrzymać porządku w kraju i skłonić cudzoziemców do udziału w ciężarach, ewakuacja byłaby przedwczesną i dałaby hasło do nowych nieszcześliwych, do przyszłej interwencji. Wolf postawił obecnie w. Porcie w Konstantynopolu propozycje, które wzmocnią prawdopodobnie pozycję Egiptu i ułatwią Anglji szybsze ukończenie okupacji.

TELEGRAMY

„KURJERA WARSZAWSKIEGO”.

Berlin 10-go marca. (Tel. pryw. Kurj. W.) — Dzisiejsze dzienniki poranne utrzymują, że Rosja nie prowadzi polityki zaczepnej i nie da się wyrażać z równowagi w swej akcji bułgarskiej.

Berlin 10-go marca. (Tel. pryw. Kurj. W.) — Ks. Bismark odbył onegdaj godzinną konferencję w gmachu sztabu jeneralnego z hr. Moltktem.

Berlin 10-go marca. (Tel. pryw. Kurj. W.) — W łonie stronnictwa centrum wczoraj wieczorem toczyła się gwałtowna dyskusja z powodu głosowania w parlamencie nad siedmiolciem.

Berlin 10-go marca. (Tel. pryw. Kurj. W.) — Królestwo belgijscy mają przybyć tutaj na uroczystość cesarskich urodzin.

Berlin 10-go marca. (Tel. pryw. Kurj. W.) — Lesseps oświadczył, iż przybył do Berlina na chrzeiny syna Herberta'a. Francja nikomu nie grozi wojną.

Berlin 10-go marca. (Tel. pryw. Kurj. W.) — Władza orzekła, że z liczby 320-tu stowarzyszeń alzacko-lotaryńskich 200 jest wymierzonych przeciw interesowi Niemiec, a zatem musi być rozwiązanych.

Berlin 10-go marca. (Tel. pryw. Kurj. W.) — Tutejszy *Tageblatt* donosi, że podczas ostatnich areztowań socjalistycznych w Poznaniu, pochwycono papiery, dowodzące istnienia związku pomiędzy niemieckimi i zagranicznymi anarchistami.

Bukareszt 10-go marca. (Tel. pr. Kurj. W.) — Senat uchwalił wczoraj natychmiastową organizację milicji.

Petersburg 10-go marca. (Tel. pr. Kurj. W.) — *Nowoje wremja* donosi, że monopol tytoniowy w Rosji zaprowadzonym być ma na podstawach następujących: Produkcja tytoniu, cygar i papierosów ma spoczywać wyłącznie w rękach agentów rządowych. W tym celu w całym państwie otwarte będą większe fabryki tytoniu, które zaspakajają mają potrzeby konsumpcji miejscowej. Liczba tych większych fabryk ma być oznaczoną na 100. Z chwilą otwarcia tychże istniejące prywatne fabryki tytoniu mają być zamknięte. Sprzedaż detaliczna wyrobów tytoniowych ma być uskutecznią wyłącznie przez osoby ku temu przeznaczone ze strony naczelnych zarządów akcyzy. Mają być również dołożone starania celem spotęgowania wywozu tytoniu rosyjskiego. (Aj. póln.)

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

— *Warszawianie w Piotrkowie.* — Ma pani słuszność — na pasjach w kościele archikatedralnym św. Jana pieśni zwanych „Gorzkiemi żalami” nie śpiewają, tylko artyści wykonywują na chórze dzieła religijne pierwszorzędnych kompozytorów, zastosowane do pory wielkopostnej. Dopiero w czasie procesji lud śpiewa „Wisi na krzyżu pan Stwórca nieba”. — Czyniąc zadość życzeniu pani zaznaczamy, iż warszawianka w kwestjach dotyczących Warszawy musi być kompetentniejszą od piotrkowianina.

GIEŁDA.

Warszawa dnia 10 go marca 1887-go r.

Znaczna zniżka kursu rubli w Berlinie nawet przy podniesieniu się kursów innych wartości, bardzo przynębiająco wpłynęła na giełdę warszawską. Robiono interesów bardzo niewiele i bardzo niechętnie, kursa odrazu wyższe niż wczoraj podczas trwania czynności podniosły się w dalszym ciągu. Jakkolwiek z powodu święta dworskiego ceduly urzędowej nie ma, zanotujemy jednak choć nieurzędowo kursa dopełnionych transakcyj.

Za weksle krótkoterminowe na Berlin 56.25 żądano i płacono 56.15, 56.17½ i 56.20 w niewielkich sumach.

Na Londyn 10.37 płacono i żądano.

Na Paryż 45.45 żądano, 45.25 płacono.

Na Wiedeń 89.50 — bez obrotów.

Papierami bardzo też skromne obroty — kursa jednak wysokie.

Listy likwidacyjne większe po 94.60 płacono i 94.75 żądano. Sprzedano około 10,000 rs.

Pożyczki wschodnie chciało podobno płacić po 98.80.

Listy zastawne ziemskie tylko V-ej serji były w obrocie. Żądano 100.75 i płacono 100.50 — po tym kursie i dalej jeszcze płacić chciało przy braku oddawców.

Listy miejskie tylko III-ej i IV-ej po 98.60 w żądaniu po 98.40 były w obrotach i tenże kurs jeszcze płacono.

Innymi walorami nie obracano.

Godzina 12. Usposobienie mocne. Ruch żaden.

Sprawozdanie z targu zbożowego

na placu Witkowskiego, dnia 10-go marca 1887 r.

Z powodu święta u izraelitów targ dzisiejszy był prawie pusty.

Kupców nie było prawie wcale, a i dostawy też były bardzo małe—z próbek bowiem nie było ofiarowano.

Pszonicy około 100 korcy sprzedane w dobrym gatunku po 7.80 bez nabywey.

Zyta jedna furka 12 korcy — żądano 5.10 i tego nawet sprzedane nie dało.

Drobne ilości owsa po 2.60, 2.85 — około 50 korcy rozprzedano.

Trochę siana i słomy — płacąc za siano 40 do 50 kop., słomy 35 kop.

TEATRA

Wielki. Dziś: „Marta”. Jutro: „Aktorowie dworu” i „W Alpach” (po cenach dawnych). — Rozmaitości. Dziś: „Mieszczanie na prowincji”. Jutro: „Oj! młody, młody!”. — Mały (ulica Daniłowiczowska). Dziś: „Kawałeczek wdowcy”. Jutro: „Gennaro”.

CYRK CINISELLI

truppa *Alb. Schumanna*. Codziennie *Wielkie Przedstawienie*. Szczegóły w afiszach. Peczatek o godz. 8-mej. (34)

— *Kaplica anglikańska* Szpitalna 1, drugie piętro.—Kazanie dla izraelitów w języku niemieckim odbędzie się w sobotę, dnia 12-go marca, punktualnie o godzinie 3-iej po południu. (872)

Od Lecznicy I (Niecala 1).

Dr *Bauerertz* rozpoczął przyjęcie chorych. (Choroby nerwowe. Leczenie elektrycznością). W poniedziałki, środy i piątki, od godz. 11—12. (873)

8) — Długotrwałe zapory oraz katary kiszek leczą się skutecznie kombinacją hydropatii z masażem. *Zakład leczniczy*. Oboźna 5.

— *Daniel Flaum*, P. Adwok. Prziśięgl. o-tworzył kancelaryę i przyjmuje do 10 rano i od 5—8 po południu, ul. Leszno nr 31. (870)

MIÓD LIPIEC po kop. 17 1/2, 25, 30 i 35 za pełny funt w słoiku, poleca *Jan W. roblewski* z ulicy Kapitulnej. (806)

— *Znaczniejsza partja wina węgierskiego* czystego, dobrego nr 27, 1/1 but. rs. 1, za 10 but. rs. 9, w handlu (863)

P. VOIGT & C. *Bielajska nr 5*, wprost Daniłowiczowskiej.

Komitet giełdowy warszawski

podaje do wiadomości członków zgromadzenia giełdowego, że na mocy paragrafu 14 ustawy giełdowej z roku 1872, drugie w roku bieżącym ogólne zebranie członków zgromadzenia giełdowego, odbędzie się dnia 1 (13) marca r. b., to jest w niedzielę o godzinie 1 z południa w gmachu giełdy przy ulicy Królewskiej.

Na zebraniu tem odczytane zostaną: 1) Raport komitetu giełdowego o rozporządzeniach i działaniach tegoż komitetu w r. 1886 w interesie dobra handlu i przemysłu.

2) Raport 3 członków zgromadzenia o uskutecznionej rewizji ksiąg rachunkowych, sprawozdanie komitetu z dochodów i wydatków za rok 1886 i sum zgromadzenia giełdowego.

Komitet przypomina pp. członkom zgromadzenia, że stosownie do paragrafu 15 ustawy, wszyscy członkowie na posiedzeniu wspomnianem znajdować się są obowiązani.

Po biletach wejścia na posiedzenie zechcą pp. członkowie zgromadzenia zgłosić się do sekretarza giełdy przy okazaniu temuż wykupionego na rok bieżący świadectwa gildyjnego, oraz biletu na stałe uczęszczanie na giełdę. (215)

— Kob. lekarz dentysta *Olga Scholten*, Jasna nr 3, parter, od placu Zielonego trzeci dom, najlepsze zęby sztuczne od rs.1 z gwarancją. (511)

BŁONICA,

szkarlatyna, odra, ospa, nie rozszerzają się, jeżeli rzeczy chorych ulegną dezynfekcji w Grochowie.

Wóz po rzeczy przybywa na wezwanie telefonem nr 538, lub obstalunki, przyjmuje firma *Ch. Geber*, dawniej J. Judlin.

Niecala 9, Leszno 4, Marszałkowska 116, Praga Brukowa 390. (265)

Ceny stałe, niskie.

Właścicielka magazynu mód i nowości **CLARISSE LARDENOY** ul. Mazowiecka 20, wyjechała do Paryża. (874)

ZARZĄD

drogi żelaznej

St. petersbursko-warszawskiej

podaje do wiadomości, że od d. 3 (15) kwietnia r. b. dla mieszkańców letnich mieszkań i miejscowej ludności będzie odprawiany codziennie z Warszawy do stacji Czyżew i z powrotem, pociąg pasażerski N-ra 52 i 51, z wagonami 1, 2 i 3 klasy. Pociąg pasażerski nr. 52 będzie odchodził z Warszawy o godzinie 4 tej minut 58 po południu i przybywał do Czyżewa o godzinie 7-ej minut 57 wieczór, a pociąg pasażerski nr. 51 będzie wychodził z Czyżewa o godzinie 5-tej minut 52 zrana i przybywał do Warszawy o godzinie 8-ej minut 58 rano. 273

RZADKA OKAZJA!! 425R
Mimo wielkiego targu z powodu **Wyprzedaży kurtów gładkich i fantazyjnych, na suknie, palta i dołmany**, znanych z poprzednich ogłoszeń, pozostają **REMANENTA**, które
SPRZEDANE BĘDĄ ZA BEZCEN.
Sprzedaż ta odbywać się będzie:
w Środę, Czwartek, Piątek, Sobotę i Niedzielę.
Korciki na suknie, 2 1/4 łok. szer. czyst. wełny, łok. kop. 60. w stosunku
Najmodniejsze Brystole, 2 1/4 " " " " " " 80. tym wszystkie
Korty na ubrania męzkie, 2 1/4 " " " " " " 85. inne towary
Materiały supełkowe, 2 1/2 " " " " " " rs. 1.35. białawne.
Wszystkie te korty w innych sklepach o połowę droższe!!!
K. MANTHEY,
Skład fabrycz. Towarów Białawnych, Świętokrzyszka róg Włodzimierskiej.

POSZUKUJE SIĘ Wspólnika
do bardzo korzystnego interesu z kapitałem 45—50,000 rubli.
Szczegóły za porozumieniem się osobistym z osobą interesowaną. Oferty zostawiać należy w Biurze Ogłoszeń Senatorska 26, pod literami **X. Z. 15.** 428R
Kancelonowany Kantor Stróżczy Służących 437
Jakoba Ogonowskiego, egzystujący od 1864 roku przy ulicy Leszno 9, zawiadamia J.W. Państwa, iż z nadchodzącym kwartałem ma do ulokowania wszelkiego rodzaju oficyalistów i służących, jak: kucharki, młodsze, panny służące i do wszystkiego, oraz parobków, stangretów, lokai, stróży i t. p. O rychle zamówienia uprasza dla dogodności J.W. Państwa. Z uszanowaniem **J. Ogonowski.**

Magazyn Ubiorów Damskich
do odstąpienia, z powodu dorobienia się w temże mieście. Osoby interesowane mogą nabyć takowy zaraz. Porozumienie się można w Kiosku na Krakowskim-Przedmieściu, obok kościoła 8-go Józefa Obl. (po Karmelickiego). 428

Potrzebny Kocioł parowy
żelazny, stary w dobrym stanie, do Gorzelni Kieratowej, z całą armaturą, długości około 8 1/2 łokci. Wiadomość proszę nadsyłać listownie do rządcy dóbr Mała-Wieś Ołtuszewskiego, przez Grójec. Tamże potrzebny **Zbiornik** żelazny na okowite mieszczący do 5 tysięcy wiader. 438
Encyklopedia Wielka
Orgelbranda, 28 tomów w oprawie, do sprzedania za umiarkowaną cenę, w Składzie Papieru **L. Szyllera**, Nowy-Swiat 21. 405

Na sezon obecny i wiosenny
Kaftaniki zdrowia szwajcarskie, męzkie w 3-ch najlepszych gatunkach.
Damskie kaftaniki z długimi i krótkimi rękawami.
Dla Chłopców i Panienek
skarpetki, kaftaniki i koszulki dla zapobiegania reumatyzmu
z „Wełny sosnowej”
Kaftany, Kalesony i Skarpetki świeżo nadeszły w wielkim wyborze i po cenach tanich, poleca
Skład Bielizny i Trykotaży
J. NATANBLUTA,
32, Senatorska 32. 422R

List Likwidacyjny
na rs. 500 z kup. bież. 16838, oraz arkusz kuponów od rs. 100 List. Zast. Ziem. V-iej Serji 13128, zaginęły lub skradzione zostały. Uprasza się Szan. Bankierów i wexlarzy o zwrócenie uwagi na wyżej wymienione numera. Znalazca zechce się zgłosić do Lazara Ehrlich, Graniczna 2, za nagrodą. 438R

KOMISJA Budowniczo-Gospodarcza
zawiadująca budowaniem Koszar w mieście Pułtusk,
podaje niniejszem do wiadomości, iż w dniu 9 (21) Marca roku bieżącego, o godzinie 5 po południu w lokalu Zebrania Wojskowego w Pułtusku odbędzie się **licytacja** na przygotowanie 1897 par kozłów żelaznych do łóżek żołnierskich służące mających.
Życzący podjąć się tego przedsiębiorstwa odczytywać mogą warunki, oraz przeglądać rysunki i kosztorysy, w Kancelarji Komisji w mieście Pułtusku.
Osoby nieznane Komisji, oprócz wadium w warunkach oznaczonego, złożony powinny poświadczenia Władz Cywilnych, iż zastępują na zaufanie i są prawomocne zawierając umowy ze Skarbem. 441r

Z GUBA.
23 Lutego (7 Marca) r. b. na ulicy Senatorskiej albo na Mariensztadzkiej zgubiono **atestat służbowy** Asesora Kolegjalnego Antoniego Wakar, oraz **książkę emerytalną**. — Uprasza się łaskawego znalazcę o przystanie tych dokumentów na ul. Mariensztadzkiej do domu 2/4, mieszkania 22. Za wyświadczoną przysługę bardzo miłą wdzięczni. 432

WAŻNE dla Cegielniarzy i Strycharzy.
Do cegielni w Orzechowie za Nowym Dworem, potrzebni są zaraz strycharze, do wodnej i piaskowej cegły, oraz potrzebni są ludzie fachowi, którzy pracowali już przy maszynowym wyrobie cegieł, stętownicy, zaspacze i inni robotnicy znajdują robotę. Płaca dobra, mieszkanie i opał. Zgłaszać się w Niedzielę i Poniedziałek do Kancelarji p. Kiersnowskiego Bracka 18, od godz. 12 do 6-jej wieczorem lub w Nowym Dworze zgłaszać się do p. Czerwińskiego każdodziennie od godz. 10 do 12 rano. 440

W dniu 3 (15) Marca r. b. w Kancelarji Rejenta Ciunkiewicza w Warszawie odbędzie się na żądanie Tow. Kred.
Licytacja Dóbr Ziemskich
położonych na Kujawach, 36 włók pięknej pszennej ziemi, dwór piękny, zabudowania przewidziane do budowy, zasiewy ożime dobrze dopielnione. Licytacja rozpocznie się od sumy rs. 52,900, wadium rs. 5,000, starego Tow. Kred. jest rs. 26,000, nowe nie brana. Warunki mogą być udogodnione. Wiadomość u p. Skurzyńskiego, ul. Hr. Berga 3. 435

47. Nowy-Swiat 47.
TANIO! Szeszongi, Otomany tureckie, Krzesła oryginalne wschodnie, oraz wszelkiego rodzaju Garnitury Mebli od rs. 50 polecam; przyjmuję w zamian meble używane; zamówienia na roboty, Markizy i Wandy, wykonywam jak najkrajniej, w terminach krótkich i w cenach niepraktykowanie niskich, z czem się polecam W.W. PP. **Nowy-Swiat 47.—TAPICER.** 434

Ważne dla Dam.
W znanym z taniości Magazynie **„MICHALINY”**, Miodowa 4, z powodu zmiany interesu
== Zupełna Wyprzedaż ==
Sukien, Szlafroków, Kapeluszy, Hulek, Okryć, niżej ceny kosztu. 209R

Nagrody rs. 15.
W dniu wczorajszym około godziny 4-jej po południu w okolicy Hotelu Europejskiego na Krakowskim-Przedmieściu, zginął **mops** koloru szarego z obrozą nikhową i medalikiem z roku 1887. Wabi się **Jack (Dziak)**. Powyższą nagrodę otrzyma kto go odprowadzi na ul. Piękną 10, do szwajcara. 429
W mieście gubernialnem Kielce dnia 15 i 22 Marca r. b. odbędzie się

LICYTACJE
na sprzedaż ruchomości enkierniczych, częściowo lub też można nabyć cały zakład za bardzo przystępną cenę.
2 Bilardy, 1 fabryki Troszla z 2-a blatami. Blizsza wiadomość w składzie wódek, ulica Hr. Berga 8. 413
SKLEP
obszerny, który może być podzielony na dwa z mieszkaniem i piekarnią, lub bez takowej, zaraz do wynajęcia. Elektoralska 4

RESTAURACJA
w zakładzie kąpielowym w Nowem-Mieście nad Pilicą, do wydzierżawienia. Objasnienia w Zarządzie zakładu.
Operatorka odcisków! 431
upoważniona przez Urząd Lekarski, operuje najbolesniejszą odciski w przeciagu kilku minut bez bólu i ostrych narzędzi. Przyjmuje od godz. 2—5 po południu. — Wilcza 37, m. 6, róg Marszałkowskiej—**RAU.**

Skład Płótna Jarosławskiego
pod firmą
„MAGAZYN MOSKIEWSKI”

Biańska № 7, w Hotelu Krakowskim,

znów otrzymał w wielkim wyborze płótna Jarosławskie na koszule i prześcieradła, **Obrusy** białe i kolorowe, **Serwety** stołowe i deserowe, **Ręczniki**, **Kołdry** pikowe, damską i męską **bieliznę**, **Szyrtyng**, **Kreton**, **Madapolam**, **Kanifas**, **Nansuk** i inne wyroby bawełniane, **Pończochy**, **Skarpki** i t. p.

Magazyn uważa za zbyteczne rozwodzić się o dobroci i taniości towarów, gdyż zjednana w ciągu krótkiej dopiero egzystencji składu, renomą i wdzięczność stałych klientów, są dostatecznym świadectwem sumiennosci firmy i dobroci towarów, to też tych samych zasad sprzedawania prawdziwie dobrego towaru po możliwie niskich cenach, skład trzymać się będzie i nadal, ażeby tą drogą osiągnąć jak największy obrót.

Magazyn przyjmuje obstalunki na wszelkiego rodzaju bieliznę męską i damską i wykonywa takowe sumiennie i w jak najkrótszym czasie.

Cenniki wysyłają się na żądanie. 414R

Administracja Żeglugi Parowej
na rzece Wiśle
MAURYCEGO FAJANSA,

zawiadamia, że od Wtorku dnia 3 (15) b. m., rozpocznie się kursowanie statków pasażerskich **pośpiesznych, z Warszawy do Płocka, Włocławka** i z powrotem.

Statki odchodzić będą **z Warszawy** codziennie o godz. **6-ej** zrana, **z Włocławka** o godz. **4-ej** zrana i **z Płocka** do **Włocławka** o godz. **1-ej** po południu, do **Warszawy** zaś o godz. **8 i pół** zrana.

Ceny biletów pasażerskich, oraz za przewóz towarów, **tyczasowo zeszloroczne.**

Statki zwyczajne z Warszawy do Płocka, kursować zaczną wkrótce i wtedy szczegółowy rozkład jazdy jak i ceny biletów pasażerskich, oraz towarów, ogłoszony będzie. 436R

WIEDENSKA
Fabryka Kapeluszy
Słomkowych i Filcowych,
ulica Marszałkowska Nr 141,
Skład Fabryczny ulica Zielna Nr 36,
trzeci dom od ulicy Próznej.

Poleca Szanownej Publiczności wielki wybór Kapeluszy słomkowych na nadchodzący sezon letni wykonanych, podług najświeższych modeli.

Przy tem zawiadamia Szanowną Publiczność, że fabryka przyjmuje

Kapelusze do prania i przerabiania,

które się uskutecznią w jaknajkrótszym czasie.

Sprzedaż hurtowa i detaliczna. 440R

Nauka i wychowanie.

Potrzebna francuzka na dwie godziny lekcyj dziennie. Aleja Jerozolimska № 56, mieszkania 10. 3763

Sto lamigłówek w jednej po kop. 50; odsgadywanie myśli po kop. 40; krzyż i półksiężyc (kwestja wschodnia) po kop. 40 i lamigłówki druczane po kop. 20, w nowo-otworzonym sklepie A. J. Wisniakowskiego, Trębacka róg Nowo-Senatorskiej № 2. 13

Szwajcarka bona z francuzkim i niemieckim potrzebna. Nowy-Swiat № 44, mieszkania 18, od 9-ej do 10-ej rano i od 6-8 wieczorem. 3654

Rosjanka, młoda panna, poszukuje miejsca bony. Zna języki: niemiecki, francuzki i muzykę. Żurawia 27, m. 5. 3683

Student rosjanin, życzy sobie dawać lekcje sprywatnie. Włodzimierska № 2, mieszkania № 5. 544

Potrzebna angieltka do konwersacji. Oferty w admin. pod adresem English. 3544

Potrzebna jest francuzka do lekcyj i praktyki. Żurawia № 11 domu, m. 5. 3850

Młoda osoba, która ukończyła w Libawie wyższą szkołę rządową, posiadająca konwersację francuzką, niemiecką, rosyjską i muzykę, życzy przyjąć miejsce w domu izrael-skim. Wiadomość w biurze nauczycieli. Eugenji Hennel, Krakowskie-Przedmieście 79, pasaż Roszera. 3972

Student uniwersytetu, doświadczony korepetytor, poszukuje lekcyj z kursu gimnazjum lub z dziedziny nauk przyrodniczych. Świętokrzyszka 17—17, stróż wskaże. Od 4 1/2 po południu. 577

Student uniwersytetu poszukuje lekcyj lub korepetycyj. Zielna № 11, m. 21. 575

Prof. de Fréchamps, Długa 25. Paryżanka. Poczta szuka posady na wsi, wymaga osobnego pokój. 3975

Posady i prace.

Potrzebna maszynistka do bielizny męskiej. Ulica Oboźna № 8, mieszka. 18. 3801

Stadtreisender z kaucją 50 rubli, inteligentny, sprytny, potrzebny natychmiast do fabryki, do sprzedaży do sklepów, może zarabiać kilka rubli dziennie. Oferty BBB, w kantorze Kurjera Warszawskiego. 3823

Leśniczy 27 lat liczący, silnej budowy, z ukończoną szkołą i akademią leśniczą, z dobrými świadectwami z odbytej siedmioletniej praktyki i z egzaminem państwowym, mówiący językiem polskim, czeskim i niemieckim, poszukuje posady leśniczego lub rewirowego. Oferty przyjmuje Wojciech Żebro, leśniczy w Cieszyźnie. 3752

Niemka poszukuje kilka godzin zajęcia. Wspólna № 23, mieszkania 4. 3954

Do ulicznej sprzedaży pantofli potrzebny jest człowiek z małą kaucją. Dzika № 46, mieszkania 12. 3941

OSTRYGI
Holsztyńskie
codziennie świeże,
w Handlu Win i Delikatesów
Ant. Stępkowskiego,
Wierzbowa № 9. 12r

Kocioł parowy
stojaący, z maszyną i kompletną armaturą, o sile 2—3 koni, do sprzedania z powodu zastąpienia go większym. Do obejrzenia u J. Wróblewskiego, w Warszawie, przy ul. Nowolipki № 61.

Potrzebny od dnia 1-go Kwietnia
Rządca Dóbr
kawaler, doskonale z rolnictwem i chowem inwentarza obeznany, pracowity, energiczny i uczciwy. Pensja rs. 400 rocznie i całkowite utrzymanie. Oferty wraz z kopją świadectw i fotografią kandydata nadsyłać: **poste-restante rządca dóbr. M. M.** 430

LEKARZ

potrzebny jest na prowincję do miasteczka, posiadającego ludną okolicę. — Wiadomość: w **Apteczce H. KUCHARZEWSKIEGO,** Miodowa № 4. 437R

DYWANY
Serwety, Chodniki,
Portjery, i t. p.
najtaniej w Składzie
KILTYNOWICZA,
ulica Mazowiecka № 16, (wprost Erywańskiej). 429R

Jest do sprzedania 439

FAETON
nowego fasonu, na jednego i parę koni. Nowy-Swiat Nr 25 nowy.

W MAGAZYNIE
WOLFA GOLDFLAM,
Plac Żelaznej Bramy przy Ogrodzie Saskim,
odbywa się
WYPRZEDAŻ
towarów wysortowanych,
przedłużona zostaje do Piątku.

422

Z rozpoczęciem Żeglugi, 4 pierwszorzędne statki parowe towarowe:
„Fortuna,” „Neptun,” „Toruń,” „Wisła,”
utrzymywać będą stałą komunikację między **Gdańskiem** (Neufahrwasser), z przystankami: w **Chelmie, Szwecu, Toruniu i Włocławkiem.**

Przy korzystnym stanie wody między **Gdańskiem i Płockiem** respective **Warszawą.**

Drogą na **Włocławek**, przyjmują się wszelkie transporty dla **Lodzi.** Towary do przewozu przyjmują się już teraz.

Bliższych informacji udzielają: Towarzystwa Statków Parowych „**Fortuna**“ w Gdańsku, Schäferei Nr 18, oraz Agent Towarzystwa **M. Lewiński** w Włocławku. 434R

Potrzebna bona polka lub niemka, z dobrými świadectwami, do dwóch chłopczyków. Wiadomość: Krakowskie-Przedmieście № 71, u doktora, od godz. 11 do 2. 3868

Panny podreżne, uzdolnione, za dobrem wynagrodzeniem potrzebne są do magazynu młd. Marszałkowska № 140. 3734

Panna do haftu, giuchoniema, jest do wzięcia w Instytucie giuchoniemych. 3771

Potrzebni są chłopcy do cukierni. Wiadomość: Marszałkowska № 129. 3806

Osoba w średnim wieku, z rekomendacją, zyczący sobie do zarządu domem na wsi lub do księdza za gospodynią. Podwale № 16, magazyn obuwia Albina Wyczałkowskiego, od godziny 2-ej do 6-tej. 3795

Kucharka z zagranicznym paszportem i z dobrými świadectwami, poszukuje miejsca od 1-go Kwietnia na wyjazd i zagranicę. Prózna № 2, w sklepiku. 3897

Osoba znająca krawiecczynę, pragnie chodzić do szycia do domów prywatnych. — Wazki-Dunaj № 11, m. 4, 1-sze piętro. 3873

Kobieta lat średnich, łagodnego charakteru, poszukuje miejsca do jednej osoby lub do dziecka, albo do gospodarstwa na probostwo. Wiadomość: ul. Złota 26, m. 3.

Bez wynagrodzenia poszukuje w Łomży osoba inteligentna miejsca do dzieci lub jakiegokolwiek zajęcia. Oferty proszę składać w admin. Kurjera pod lit. X. X. 3971

Do pracowni A. Majewskiej przy ulicy Krakowskiej-Przedmieście № 40, potrzebne są zaraz kompletnie uzdolnione panny do statków i wykończania spódnic. 3893

Potrzebny uczeń do cukierni Sztengla, ul. Marszałkowska, róg Zielonego placu. 3949

Potrzebne są panny do maszyny do kol. i man. Mostowa № 16, mieszka. 4. 3949

Potrzebny zdolny i sumienny mechanik do zakładu mechanicznego M. Frankowskiej, Marszałkowska № 129. 3979

Potrzebna zdolna kucharka do małego domu, Ogródowa № 15, mieszka. 2. 585

Potrzebna osoba młoda do wszelkich zajęć domowych. Pierwszeństwo mówiącej po niemiecku. Twarda 12, skład maszyna. 3964

Panna zdolna do upięć, również zdolne panny do spódnic potrzebne zaraz. D. Kurdejska, Nowo-Senatorska № 2. 3964

Potrzebne są panny do szycia. Ul. Solna № 8, mieszkania 12. 3943

Drukarz litograficzny znajdzie zaraz miejsce w litografii Henryka Kohn. 583

Chłopcy od lat 15 potrzebni do litografii Henryka Kohn, Elekoralna № 3. 582

Do robót koronek dżetowych potrzebne panny zdolne i dziewczynki do nauki. — Niecała № 7. 4969

Panny kompletnie uzdolnione do szycia bielizny na maszynie potrzebne. Elekoralna 21, mieszkania 11. 3754

Potrzebne są panny do bielizny uzdatnione, maszynistki do maszyny Whelera i Wilsona. Leszno № 12, mieszkania 3. 3899

Potrzebne są panny do krawiecczyny.—Senatorska 28, mieszkania 11. 3977

Osoba z prowincji znająca się na kuchni, gospodarstwie i szyciu krawiecczyny, poszukuje obowiązku w Warszawie. Oferty proszę złożyć w kantorze Kurjera Warsz. pod literami W. L. 3911

Potrzebna jest panna umiejąca szyć, do nauki krawatów. Marszałkowska № 105, mieszkania 6. 3903

Panna kompletnie uzdolniona do magazynu kapeluszy, potrzebna na bardzo korzystnych warunkach. Elektoralna 5, m. 16.

Panny podreżne do szycia sukien potrzebne zaraz. Freta № 37, mieszk. 6. 3900

Potrzebny jest chłopiec do nauki, od lat 13 do 15, do szewca. Mostowa № 28 domu, 12 mieszkania. 3924

Ogrodnik kawaler potrzebny na wieś, piszący po polsku. Wiadomość № 19 Świętokrzyska, od 9 rano do 12 w południe. 3923

Osoba uzdolniona w krawiecczynie i bieliznie, może wyreżyc pania w zajęciu domowym, opatrzona chlubnymi świadectwami, życzy przyjąć miejsce panny służącej na wyjazd lub w Warszawie. Łaskawe oferty uprasza składać w adm. Kur. pod lit. F. S.

Porzeczny wykształcony w Austrii i w Kraju, naukowo i teoretycznie, obeznany technicznie z najnowszymi aparatami i wynalazkami, poszukuje posady. Blizsza wiadomość w kantorze administracji dóbr Żelazna przez Międzyrzec i Siedlce. 3918

Panny kompletnie zdane w strojach damskich kapeluszy, potrzebne zaraz, do magazynu Bogusławskiego. Żabia 4. 3950

Potrzebna jest osoba, znająca się dobrze na domowym gospodarstwie, grać na fortepianie i mówić po francuzku, wieku od 30 do 35. Solna 17 domu, mieszk. 2. 3942

Potrzebna zaraz bona niemka, z rekomendacjami, na wyjazd w okolice Białostoku. Złota 34, m. 8. 3967

Podreżna potrzebna jest zaraz do bielizny mężkiej, z życiem i dobrem wynagrodzeniem. Hoża 49, mieszk. 7. 4970

Osoba z chlubnymi świadectwami, która kilka lat pracowała w Paryżu, poszukuje zajęcia w pierwszorzędnym magazynie kapeluszy. Blizsza wiadomość: Chmielna 58, mieszkania 6. (Z. P.). 3930

Potrzebna panna, zdana do ubierania kapeluszy. Wiadomość w magazynie mód pani Szmajkowskiej. Długa № 3. 3948

Główny kancji rs. 3.000, poszukuje posady kasjera, inkasenta lub magazyniera, w zakładzie fabrycznym. Oferty złożyć w kantorze Kur. Warsz. po lit. O. 3929

Israelitka młoda, z dobrym niemieckim, francuzkim i ruskim, oraz muzyką, gospodarna, poszukuje zaraz obowiązku do dzieci, wymaganie skromne. Oferty pod wyrazem "Israelitka" Kurjer przyjmuje. 3935

Kupno i sprzedaż.

Madszedł transport grzybów po 50, 40 i 25 kop. funt, ul. Bednarska № 28, u ślusarza.

Masy ogniowate! najtańsze i najlepsze u R. Bohtego, Nowy-Swiat № 34. 448

Meble salonowe: garnitur czarny i orzechowy, krzesła fantazyjne, biurko, stolik do kart, ottomana, szeslong, stoliczki, garnitur gabinetowy, do sprzedania, Mokotowska 59, róg Placu 8-go Aleksandra, stróż wskaże.

Meble za bezcen! Garnitur czarny orzechowy, lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredens, stół, krzesła, łóżka, biurko, szeslong, franki. Chmielna № 32 nowy, m. 9, pomiędzy Marszałkowską i Bracką. 3483

Meble: garnitur salonowy, krzesła fantazyjne, kolumny, stoliczki, szafy, łóżka, szeslong, ottomana, biblioteka, garnitur gabinetowy, urządzenie jadalni dębowe, szafka lustrzana, żardinierki, także kredens i paraszaf dębowych stylu Ludwika XV, wykwinutnej roboty i pianino czarne, do sprzedania. Marszałkowska № 49 (nowy 119), na dole w drugiej bramie, mieszkania 15. 3655

Za bezcen meble z 4-ch pokojów, suknie jedwabne. Szpitalna 5. 3684

Masy ogniowate! Od 85 rs. do 350 rs., o 25 procent taniej od cen praktykownych. Marszałkowska 125, u Sikorskiego.

Z powodu wyjazdu do sprzedania szafa. Jedna połowa do bielizny, druga do sukien, wanienska białszana i szafa sklepowa. Wspólna 12, m. 26, na dole. 3665—

Sprzedaje się z powodu wyjazdu meble, szwerciadła, brzozy, porcelana, szkło, powozy i konie. Również do wynajęcia lokal o sześciu pokojach. Instytutowa 6, m. 4. 3516

Z powodu nieprzewidywanych okoliczności do sprzedania szafa meble, naczynia i całe urządzenie z 7-u pokojów, oraz lokal do wynajęcia. Szpitalna № 1, m. 1. 3564

Kareta nowa, podwójna, z walizą, bardzo mało używana, do sprzedania, cena bardzo umiarkowana. Wiadomość hotel Lipski u szwajcara. 3794

Meble: garnitur czarny i orzechowy, krzesła fantazyjne, stoliczki, trema, szafy, łóżka, kredens, stół jadalny, krzesła, ottomana, kolumny, lustra, szeslong, biurko, biblioteka, garnitur gabinetowy, szafka z lustrem, komoda, żardinierki, regulator, franki, dywany, do sprzedania. Marszałkowska № 111, pomiędzy Złotą i Chmielną, pierwsze piętro, mieszkania 10. 3685

Podolskie śliwki suszone (13 kop. funt), wiśnie. Hortensja 7, mieszk. 11 (Szpitalną).

Juta przeszluczy materiał na pokrycie mebli i na portjery, nieporównanej dobroci, 2 łokcie szerokości, przeszluczone desenie, po kop. 55 za łokieć.

Korciki (Haute nouveaute) na regenmantle, płaszczyki, paltociki, przeszluczone desenie francuzkie, 2 1/2 łok. szer., po rs. 1 k. 35.

Parisienne najmodniejszy materiał wełniany przerabiany jedwabiem, w krataczkę, podwójnej szerokości, po 50 kop. łokieć.

Velvety najpiękniejsze kolory zalecane pięknością, trwałością, po 55 kop. łokieć.

Afganistan piękny, czysto wełniany, wyborowy materiał na suknie, podwójnej szerokości, po 60 kop. łokieć.

Korciki zwane Multon, na kostjomy damskie, 2 1/4 łok. szer. po 55 kop.

Germania najtrwalszy materiał na ubranka dzieciinne, do prania, po 2 1/2 kop. łok.

Sionniki gotowe, najtrwalszy wyrób, dreslichowe, po rs. 1 kop. 25.

Sztuczka płótna krajowego wyborowego, 30%, łokci mająca, za rs. 3 kop. 60.

75 łokci pół - płótna dobrego, białego (Creass), za rs. 6 kop. 50 sztuka.

6 ręczników adamaszkowych pięknych, po 2 1/2 łokcia długości, rs. 1 k. 90.

Tuzin chustek białych, trwałych, do nosa, dużych, za kop. 90.

Wszystkie wyżej wymienione 12 przedmiotów, dostanie wyłącznie w głównym składzie fabrycz. na Krakowskim - Przedmieściu № 62 nowy, w gmachu dobroczynności, w byłym sklepie żyrdardowskim. 3686

Do sprzedania 2-e pompy dwu cylindrowe wraz z rurami, pompa centryfugalna, waga centymalna do ważenia wozów, 2-e maszyny stojące systemu Schlickeysena wyrabiające po 50,000 sztuk cegły dziennie, maszyna leżąca tegoż systemu wyrabiająca 15,000 dziennie, Drehszajby (zwrotnice) do kolejek, haki do tychże, oraz inne egielniane utensylja. Wiadomość na miejscu: ul. Belwederska № 11/3069a, za rogatką, u stróża Henera. 3932

Do sprzedania pianino nowe za przystępną cenę. Krakowskie-Przedmieście № 18, mieszkania 7. 3938

Do sprzedania karetki i powoziki jednokonne, w najlepszym stanie. Wiadomość: Wielka № 45, u rzadcy. 3958

Do sprzedania dolmany: aksamitny i adamaszkowy, kaftany, suknie, oraz kołdra atlasowa. Nowy-Swiat 41, mieszk. 15. 3959

Fortepian nowy, pierwszorzędnej firmy, do sprzedania z powodu zmiany mieszkania. Nowy-Swiat № 32, mieszkania № 6, poprzedzająca oficyna. 3960

Do sprzedania portret hetmana Stanisława Żółkiewskiego, malowany z natury, za rs. 230. Widzieć można przy ulicy Hożej № 21 domu, mieszkania 9, od godziny 1-jej do 4-jej po południu. 3951

Różne meble i sprzęty do sprzedania. Aleja Jerozolimska № 66, mieszk. 6. 3920

Fortepian o 7 oktavach, najnowszego fasonu, zupełnie nowy, mało używany, do sprzedania za bardzo umiarkowaną cenę.—Właściciel domu № 26 ul. Nowolipie. 3916

Do sprzedania za przystępną cenę garnitur mebli orzechowych, w zupełnie dobrym stanie, składający się z 6-ciu krzesła, 2-ch foteli, kanapy i stołu przed kanapę.—Ulica Mazowiecka № 11, wiad. u szwajcara.

Rzeźby przeszluczone i zegar antyk do sprzedania. Kanonja № 8, m. 4. 3910

Meble po zwiniętym magazynie, rozmaite garnitury, otomany, szeslongi, biurka, szafy, kredensy i inne za bezcen. Róg Ordynackiej i Nowego-Swiatu, stary 64/58, wejście pierwsza sień z Ordynackiej, mieszk. 5.

Mleko prosto od krowy sprzedaje się w Instytucie Głuchoniemych. 3770

Fortepian fabryki Mateckiego, mało używany, do sprzedania. Złota № 46, m. 3, oglądać można od 10 rano do 3 po południu.

Po zwiniętym zakładzie letnim jest do sprzedania całe urządzenie. Wiadomość Marszałkowska № 129, w cukierni. 3807

Kon, powóz i chomonta do sprzedania.—Ogrodowa № 46. 3812

5 garniturów mebli, szeslongi, otomany wyprzedaje tania. Świętokrzyska № 17, Trzaska. 3815

Gdańska rzeźbiona szafa zaraz do zbycia. Świętojańska 3, m. 5, od g. 12—2. 3861

Fortepian palisandrowy Hoffera w dobrym stanie. Hoża 20, mieszkania 8. Godz. 5—7.

Dywany najrozmaitsze, serwety, chodniki, portjery, najtańsze, u Kilińniczyca. Mazowiecka 16, wprost Erywańskiej. 564

Za połowę ceny do sprzedania biurko mahoniowe mekcy pierwszorzędnej firmy. Chmielna № 11, m. 3, od 10 rano do 5-tej po południu. 3940

Ceter roczny, ładny, karny, do sprzedania. Aleja Szucha № 19. 3947

Meble, garnitur, szeslong, szafy, stół jadalny, krzesła, lustra, stoliczki do kart, koczeta, 6 krzesel francuzkich za bezcen. Złota 29, stróż wskaże. 3976

Meble, różne garnitury, otomany, szeslongi, szafy, umywalnie i różne inne, sprzedają po niepraktykowanie niskich cenach. Krakowskie-Przedmieście № 6, obok Kopernika, lewa oficyna, 2-ga sień, mieszk. 11. 3961

Fortepian sprzedaje ratami, zamieniam, reperacje, strojenia przyjmuję. Ul. Nowy-Swiat 47. 3955

Skrzypce do sprzedania, dobre, stare i b. Skanie. Nowogrodzka 16, mieszk. 14. 3978

Zorawinowy sok zalecany przez lekarzy jako napój przy gorączce. Plac św. Aleksandra № 12, mieszkania 10. 3975

Z powodu wyjazdu sprzedaje garnitur mebli gościnny i stołowy. Złota 22, m. 4.

Meble i garderoba damska do sprzedania. Hoża № 7, mieszkania 20. 3952

Szczeniata pontery, są do sprzedania.—Chmielna 14 nowy, mieszkania 1. 3987

Interesa handl. i majątk.

Kto z panów kapitalistów chciałby wejść w pomoc, to jest pożyczyc 10,000 rs. po Towarzystwie na majątek ziemski, procent do umowy, może mieć letnie mieszkanie.—Oferty listownie. Hotel Litewski pod literami A. W. 3819

Poszukuje się szynku w dobrym punkcie. Oferty kantor Kurjera pod wyraz. Szynk.

Sklep z wyrobami tabacznymi i materiałami piśmiennymi, agzystujący od lat 10, w dobrym punkcie, dający przyzwolone utrzymanie, z powodu wyjazdu zaraz do sprzedania. Wiadomość w biurze ogłoszeń, Senatorska 26. 487

Do interesu księgarskiego potrzebna jest Wspólniczka z kapitałem do 600 rs. Oferty przysłać i osobiście zgłaszać się można: księgarnia, Marszałkowska № 139. 3637

Restauracja z całym urządzeniem do odstawienia. Grzybowska 32, gdzie kapiela.

Wspólnik lub wspólniczka potrzebna jest do interesu korzystnego z 2000 rs. lub 3000 rs. z poręczeniem hipotecznym na włożony kapitał. Oferty pod lit. T. R. 3000, kantor Kurj. Warsz. przyjmuje. 3698

Rubli 10,000 do 20,000 potrzeba na majątek przy kolei, z lasem, towar po 24,000 rs. towarzystwa starego. Wiadomość: hotel Angielski, do 10 rano lub od 6 wiecz. 3926

Z powodu zmiany interesów sklep spozyczy do sprzedania za przystępną cenę. Wiadom. w sklepiku, Aleja Jerozolimka 64.

Do sprzedania majątek wólk 17, przy kolei pod Warszawą, bez służebności, po 500 rs. włoka. Leszno 61 (57), mieszkania 5, od godziny 2-jej do 4-tej. 3914

Ogród około 6,000 łokci □ z drzewami owocowymi wyborowych gatunków, do wydzierżawienia. Ulica Piętna № 45, u właściciela. 3909

Poszukuje się kupna domu w cenie około 10,000 rubli, na dobry procent. Oferty w kant. Kurjera Warsz. pod lit. W. T. 3901

W każdym czasie jest do wynajęcia plac przy ulicy Srebrnej 9 tysięcy łokci kw. może być podzielony. Wiadomość Twarda № 60, W. Lipiński. 3946

Sklep wiktuałów jest do sprzedania. Wiadomość № 14 ulica Podwale. 3936

Sklep dystrybucyjny spozyczy do sprzedania. Wiadomość ulica Grzybowska № 9, sklep pieczywa. 3963

Potrzebna pożyczka 2000 rs. z poręczeniem hipotecznym na rok lub dwa. Oferty proszę złożyć w Kurjerze Warszawskim pod lit. E. R. A. 3937

Ogród kwiatowo owocowy, do wydzierżawienia zaraz. Wiadomość Nowy-Swiat № 22 u Czarneckiego od 5 do 7 po połud.

Nieruchomość fabryczna z gruntem na prowincji w bliskiej drogi żelaznej tania do nabycia. Reflektanci raczą podać swe adresy pod S. K. do kantor Kurjera.

Kawiarnia w targu do sprzedania. Wiadomość w biurze ogłoszeń, Senatorska 26.

Posiadający rs. 1400 gotowizną, może przystąpić do bardzo korzystnego interesu hipotecznego, przynoszącego 700 rs. zysku rocznie, bez żadnego zajęcia się interesem. Wiadomość u Koczalskiego Nowy-Swiat 37.

Do sprzedania zakład kucharski dobrze procentujący, komorne tanie, cena kupna przystępna. Wiadomość w biurze ogłoszeń Rajchmana i Frenclera, Senatorska 26. 579

Do sprzedania lub zamiany na majątek ziemski kamienica trzypiętrowa, zbudowana przed pięciu laty, z możliwym komfortem, z ogrodem i placem budowlanym ocenionym na 18,000 rs. W środku m. Warszawy. Dochód roczny 7500 rs. brutto. Na dogodnych warunkach. Oferty pod adresem kantor Kurjera Warsz. pod lit. A. W. Z.

Tanio do sprzedania 2,029 łokci □ placu, blisko kościoła św. Aleksandra. Pośrednictwo wyłączone. Żurawia № 12, m. 4. 3765

Lokale.

Sklep duży z oknem, oraz 2 pokoje i kuchnia za rs. 500; sklep z pokojem rs. 240. Leszno 23, wprost apteki. Sklepy mogą być połączone w jeden. 3619

Nowy-Swiat 41, dom Lewentala, na parterze, od Kwietnia lub Maja rocznie 4 pokoje, przedpokój, kuchnia z wodociągiem, wygodami, cena rs. 450. Toż mieszkanie umeblowane do Lipca, miesięcznie rs. 60.—Tamże do sprzedania meble, konsola złoczone z lustrami, różne sprzęty, przedmioty galanteryjne, franki, dywany i futra. 3912

2 i 3 pokoje z kuchnią, stajnia i wozownia, do wynajęcia od 1-go Kwietnia. Twarda 50 nowy. 3913

Letnie mieszkanie z umebłowaniem jest do wynajęcia, za cenę przystępną, 12 wiorst szosa od Rudy Guzowskiej, stacji kolei Wiedeńskiej, wielka łatwość komunikacji, złożone z 5-u pokojów i kuchni, w oddzielnym domku, z ogródkiem, w okolicy zdrowej, gdzie łatwo o wszelkie produkty. Wiadomość: Chmielna 47, mieszkania 5, drugie piętro. 3925

Do wynajęcia od 1 Lipca 1887 r. przy Chmielnej i róg Sosnowej, pod № 1549M 78, 15 pokojów, pokojów, przedpok. 4 kuchnie, z wodociągiem na dole, suche i ciepłe, z obszernym dziedzińcem, zdadne na pensjonat. Lokal ten da się podzielić na 4 mieszkania: po 2, 4, 5 i 7 pokojów z przedpokojami i kuchniami. 3904

Od 1-go Lipca 1887 r. jest do wynajęcia, przy ulicy Nowy-Swiat № 21, obszerny sklep z oknem. Do tego sklepu mogą być dodane dwa lub więcej pokoi. Wiadomość u właścicielki. 3927

Lokal na zakład mleczny, z obszerną oborą, piwnicą, lodownią i weranda budować się mającą według życzenia lokatora, od 1 Kwietnia r. b. do wynajęcia. Wiadomość na miejscu, ulica Belwederska № 11/3069a, zaraz za rogatką, u stróża Henera. 3931

Pokój osobny dla francuzki, za konwersację. Bracka 8, m. 18. 3933

2 pokoje kawalerskie od frontu, parter, za 150 rs. rocznie. Żurawia 43. 3965

Do wynajęcia od 1 Kwietnia 3 pokoje z balkonem, przedpokojem, kuchnią i ogrodem. Wilcza № 53. 3922

Jeden lub dwa pokoje, z osobnym wejściem, od frontu do wynajęcia. Żurawia 26, mieszkania 2. 3945

Doniesienia rozmaite.

Fabryka krufów, waliz, toreb, Breymer, Królewska, róg Krakowskiego-Przedmieścia, przyjmuje wszelkie reperacje.

Biedna wdowa potrzebująca na wykupienie maszyny do szycia rs. 20, prosi szanowną osobę, która mogła pożyczyc taką sumę na spłacenie której—obowiązuje się płacić miesięcznie rs. 2. Łaskawe oferty uprasza się składać w kantorze Kur. Warsz. pod literami A. B. 540

Tanio! elegancko, suknie, okrycia, wszelkie krawiecczynie damską przyjmuje, podług najświeższych żurnali odrabiam, kroju uczy paryskim ułatwionym sposobem. Nowy-Swiat № 23/21, mieszkania 5. 576

Najdokładniej reperuję maszyny do szycia i do robienia pończoch różnych systemów W. J. Olszewski. Ul. Senatorska, wprost kościoła 23 i 30 gdzie Kurjer Poranny.

Bielizna damska i znaczenie wykończa się po cenach nader przystępnych. Marszałkowska 105, mieszk. 8. 3917

Pianino palisandrowe dreźnieńskie do wynajęcia. Grzybowska № 4, m. 13. 3939

Nowe pianino do egzercytowania. Marszałkowska 143, mieszk. 9. 3934

Pracownia krawatów "Louise" wykona w przeciągu trzech tygodni, wszelkich fasonów krawatów. Orla № 10. 5881

Ukuszerki pokój z osobnym wejściem, dla osoby spodziewającej się słabości. Elektoralna 10. 3700

Mamka zdrowa, z młodym pokarmem poszukuje obowiązku bez pośrednictwa akuszerki. Wielka № 52, Katarzyna Woźniak.

Mamka młoda, ze zdrowym pokarmem, uprasza się umieszczyć do wykarmienia dziecka. Wiadomość przy ulicy Bngaj pod № 3, u Laskowskiego.

W poniedziałek wieczorem w przejściu u ulicy Niecałej na Wierzbową, zgubioną została sportmonetka z dziewięcioma rublami, reszta drobniemi pieniędzmi. Łaskawo znalazca raczy oddać za nagrodę rs. 3, na ulicy Przejazd № 9, mieszk. 27. 3827

Pudel czarny, z kagancem, zginął dnia 6 Marca, uprasza się o odprawienie pod № 12 na ulicy Solnej, mieszkania 6, za nagrodą, w razie zatrzymania, nieprawo właściciela będzie pociągnięty sadownie. 3892

Weszłym tygodniem we środe zginął mops, wabi się wienus. Ktoby go znalazł niech odprawdzi na ulicy Berka № 9, do właściciela za nagrodą rs. 10. 3725